

UNIVERSITY of NICOSIA

ΕΞ' ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ
ΚΟΙΝΟ ΜΕΤΑΠΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
στη
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

« Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα σε αντιπαραβολή με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα »

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ: ΛΑΛΛΑ ΜΑΡΙΑ - ΛΕΛΟΥΔΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ : ΤΑΜΠΟΥΡΑΤΖΗ ΕΥΘΑΛΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ – ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Θερμές ευχαριστίες σε όλους τους καθηγητές του κοινού μεταπτυχιακού προγράμματος της Τραπεζικής, Λογιστικής και χρηματοοικονομικής του ΕΑΠ Ελλάδας – Κύπρου και ιδιαίτερα τους επιβλέποντες καθηγητές μου, κ. Καραγιώργο Αλκιβιάδη και κ. Ταμπουρατζή Ευθαλία για τη συνεργασία και την πολύτιμη βοήθειά τους στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη

Εισαγωγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

1.1. Εισαγωγικά στοιχεία

1.2. Ιστορική Αναδρομή

1.3. Πεδίο Εφαρμογής

1.4. Λογιστικό Σύστημα και Βασικά Λογιστικά Στοιχεία

1.5. Χρόνος Ενημέρωσης Λογιστικών Αρχείων

1.6. Διαφύλαξη Λογιστικών Αρχείων

1.7. Παραστατικά Πωλήσεων

1.8. Αρχές Σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1.8.1. Ορισμός των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1.8.2. Γενικές Αρχές σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1.8.3. Αναγνώριση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

2.1. Εισαγωγή

2.2. Φορείς Κατάρτισης Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

2.3. Διαδικασία έκδοσης ενός Διεθνές Λογιστικού Προτύπου

2.4. Οφέλη από την Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

2.5. Μειονεκτήματα από την Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

2.6. Πλεονεκτήματα των Δ.Π.Χ.Α.

2.7. Οικονομικές Καταστάσεις

2.7.1. Τα Στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων

2.7.2. Η Έννοια του Κεφαλαίου και της Διατήρησης του

2.7.3. Δομή και Περιεχόμενο των Οικονομικών Καταστάσεων

2.8. Εφαρμογή Δ.Λ.Π. στις Ελληνικές Επιχειρήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Σύγκριση Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

3.1. Διαφορές μεταξύ των Ελληνικών και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Λογιστικά Παραδείγματα

4.1 Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής των Ε.Λ.Π.

4.2. Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής των Δ.Λ.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Συμπεράσματα

Βιβλιογραφία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ελλάδα με τον Ν.4308/14 υιοθετώντας και προσαρμοζόμενη σε σχετική οδηγία της Ε.Ε. αντικατέστησε τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων και το ελληνικό λογιστικό σχέδιο με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα. Αυτό επέφερε αλλαγές σε σειρά διαδικασιών, όπως στα χρονικά διαστήματα της τιμολόγησης των προϊόντων, στον υπολογισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων αλλά και σε αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις και στην απλούστευση των διαδικασιών, σύμφωνα με το μέγεθος των εταιρειών.

Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που συμπεριλαμβάνουν τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αποτελούν ένα σύνολο κανόνων και λογιστικών αρχών, τα οποία συνδέονται άμεσα με την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων .

Το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Ι.Α.Σ.Β) αποτελεί την ανεξάρτητη αρχή που καταρτά και εκδίδει τα λογιστικά πρότυπα, ακολουθώντας συγκεκριμένα στάδια – διαδικασία. Στο έργο της συνεπικουρείται από αρμόδια όργανα – επιτροπές στοχεύοντας στην βελτίωση και την εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων και διαδικασιών διεθνώς αναφορικά με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, εξασφαλίζοντας την ομοιογένεια.

Από την εφαρμογή των Δ.Λ.Π προκύπτουν πολλαπλά οφέλη, τόσο για τις επιχειρήσεις – οντότητες, όσο και για τους επενδυτές, χωρίς ωστόσο να λείπουν και οι δυσκολίες – προκλήσεις στην εφαρμογή τους.

Ειδικά για τα Ε.Λ.Π στην προσπάθεια εναρμόνισής τους με τα Δ.Λ.Π, εντοπίζονται διαφορές μεταξύ τους στον τρόπο παρουσίασης των χρηματοοικονομικών δεδομένων, με αποτέλεσμα να υπάρχουν συχνά σημαντικές ελλείψεις στη φορολογική ρύθμιση και τη δημιουργία νομικών κενών. Η παρουσίαση λογιστικών παραδειγμάτων εφαρμογής των Ε.Λ.Π και Δ.Λ.Π στη σχετική υποενότητα της παρούσας εργασίας, είναι ενδεικτική.

Ωστόσο η εφαρμογή των Δ.Λ.Π αποτελεί αναγκαιότητα, αφού επιτρέπει μια πιο ρεαλιστική αποτύπωση των οικονομικών στοιχείων, διευκολύνοντας τη λειτουργία των επιχειρήσεων στο σύγχρονο διεθνοποιημένο οικονομικό περιβάλλον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετάσει το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) και τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ), καθώς και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Αντίστοιχα, διερευνάται η σπουδαιότητα τους στο πλαίσιο της λογιστικής και τις αλλαγές, τις οποίες έχουν επιφέρει στις επιχειρήσεις και τη λειτουργία τους, καθώς και ενδεχόμενα προβλήματα, τα οποία είναι σε θέση να υφίστανται από την εφαρμογή τους.

Με την καθιέρωσή των Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π., δημιουργείται ένα κοινό περιβάλλον για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στα οποία αποτυπώνεται η οικονομική κατάσταση, όπου βρίσκεται μια εταιρεία, καθώς τα χαρακτηριστικά της περιουσιακής της διάρθρωσής της. Επιπλέον, τονίζεται η αναγκαιότητα της εφαρμογής τόσο των Ελληνικών, όσο και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, στο σύγχρονο ανταγωνιστικό οικονομικό περιβάλλον.

Παράλληλα, διερευνάται ο βαθμός της προσαρμογής των Ελληνικών Λογιστικών προτύπων με τ' αντίστοιχα Διεθνή, σ' ένα περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται ως αρκετά ανταγωνιστικό και στην απαίτηση της εφαρμογής τους στο κοινό ευρωπαϊκό λογιστικό πλαίσιο, με την ενσωμάτωση της κοινοτικής Οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που δημιουργούνται από την συγκεκριμένη μελέτη προσανατολίζονται σε ορισμένες κατευθύνσεις, οι οποίες αποτελούν οι εξής:

- Ποιος είναι ο βαθμός της επιρροής από την εφαρμογή των Ελληνικών και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις επιχειρήσεις;
- Ποια είναι τα σημαντικά σημεία από την αρχική εφαρμογή τους;
- Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ των Ελληνικών και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων;

Αντίστοιχα, αποδίδονται ορισμένα παραδείγματα της εφαρμογής των Ελληνικών και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προκειμένου να είναι περισσότερο αντιληπτό το πεδίο της χρήσης τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

1.1. Εισαγωγικά στοιχεία

Άξιο αναφοράς αποτελεί ο Ν. 4308/2014, ο οποίος αναφέρεται στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Βάσει της συγκεκριμένης νομοθεσίας, δεν ισχύει πλέον ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, όπου αντικατέστησε τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ενώ περαιτέρω τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.) αντικατέστησαν το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο, το οποίο ίσχυε πολλά έτη. Τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα αναφέρονται στα παρακάτω κύρια θέματα:

- ❖ Απλούστερες διαδικασίες και απαλλαγές σύμφωνα με το μέγεθος των εταιρειών.
- ❖ Η τιμολόγηση των προϊόντων είναι δυνατή σε καινούργια χρονικά διαστήματα.
- ❖ Τα περιουσιακά στοιχεία υπολογίζονται με τους νέους κανόνες μέτρησης των περιουσιακών στοιχείων.
- ❖ Οι οικονομικές καταστάσεις εμφανίζονται με μία άλλη μορφή, σε σχέση με την προγενέστερη.

1.2. Ιστορική Αναδρομή

Το νομοσχέδιο εμπεριέχει ως αποτέλεσμα μία διαδρομή, η οποία πλέον τέθηκε σε εφαρμογή ταχύτερα λόγω της κρίσης, αν και τα προβλήματα προϋπήρχαν αρκετό χρονικό διάστημα. Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων εμφάνιζε αρκετές ιδιομορφίες, οι οποίες επέφεραν πολλές δυσκολίες και πολυπλοκότητες σε αρκετές εταιρείες και λογιστές για αρκετά έτη. Μάλιστα, στη χώρα υφίστανται οι λογιστικοί και οι φορολογικοί κανόνες της τήρησης των βιβλίων, οι οποίοι αποτελούσαν ένα σημαντικό

εμπόδιο ως προς την ομαλή λειτουργία της οικονομίας, ήδη πριν από το 2010, έτος υπογραφής των μνημονίων.

Η πολιτεία έλαβε την απόφαση να σταματήσει τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, οπότε στα τέλη του 2011, παραδόθηκε το πόρισμα, του οποίου το συμπέρασμα υπήρξε πως ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ήταν προς την ορθή κατεύθυνση, με την υλοποίηση λίγων διορθώσεις.

Έπειτα από αρκετές διαβουλεύσεις, ψηφίστηκε τελικώς ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, με τη θέσπιση της νομοθεσίας (Ν. 4093/2012), όπου τέθηκε σε εφαρμογή από την έναρξη του έτους του 2013. Μάλιστα, προέβλεπε την κατάργηση του καθώς στο άρθρο (14), προέβλεπε τη νομοθετική υποχρέωση της σύστασης επιτροπής για την απλοποίηση του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών.

Συνεπώς, στα μέσα Μαΐου του 2013, ανέλαβε τα καθήκοντα της, η ομάδα εργασίας και παρέδωσε ως πόρισμα το σχέδιο νόμου στα τέλη του ίδιου χρόνου (Μαρζάκος, 2014). Η ομάδα εργασίας απαρτιζόταν από καθηγητές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και από τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, δίχως την συμμετοχή των παραγωγικών τάξεων και των επαγγελματιών λογιστών (Γρηγοράκος, 2014).

Σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία (Ν.4308/24-11-2014), τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα αρχίζουν να εφαρμόζονται στο ελληνικό κράτος, από την έναρξη του έτους του 2015 (Χριστοδούλου, 2015). Η πλειοψηφία των φορέων και των συλλόγων των εταιρειών και των λογιστών, είχε εκφράσει τη θετική αποδοχή του για το κείμενο, καθώς όχι μόνο αποσκοπούσε στην κωδικοποίηση των λογιστικών κανόνων, αλλά και στην απλοποίηση των φορολογικών διατάξεων (Κρυστάλλη, 2014).

Βέβαια, στις συγκεκριμένες περιπτώσεις δεν απουσιάζει και η αυστηρώς αρνητική κριτική, μέσα από τα σχόλια, δίχως ωστόσο να προσμετρούνται οι πραγματικά ωφέλιμες επισημάνεις των φορέων και των επαγγελματιών του κλάδου, οι οποίοι αποσκοπούν σε ουσιαστικές βελτιώσεις (Δαλιάνη & Δεληγιάννη, 2014).

1.3. Πεδίο Εφαρμογής

Μία μεταβολή που επήλθε στα Ε.Λ.Π. σε σύγκριση με το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο είναι η εισαγωγή του όρου ‘οντότητα’, όπου εμπεριέχει οποιοδήποτε νομικό η / και φυσικό η ένωση προσώπων, με ή δίχως τη νομική προσωπικότητα, εταιρεία, οργανισμός κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, όπου να δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα. Συνεπώς, στις υποχρεώσεις του νόμου όσον αφορά τα Ε.Λ.Π. εντάσσονται οι ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ,ΕΕ ατομικές εταιρείες και κάθε άλλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα, κάθε νομικό πρόσωπο η ένωση προσώπων, αλλά και οι κερδοσκοπικές και μη οντότητες που ανήκουν ή εποπτεύονται από το Δημόσιο (Taxheaven, 2015).

Οι οντότητες, εξαρτώμενες από το μέγεθος, κατατάσσονται μ’ ειδικά κριτήρια σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία ως (Σταματόπουλος κ.α., 2021):

- ❖ Μικρές. Αποτελούν εκείνες που δε χαρακτηρίζονται ως αρκετά μικρές οντότητες, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους και δεν ξεπερνούν τα όρια δυο τουλάχιστον από τα παρακάτω τρία κριτήρια:
 - ✓ Σύνολο ενεργητικού 4.000.000 ευρώ.
 - ✓ Σύνολο ύψους πωλήσεων 8.000.000 ευρώ.
 - ✓ Μέσος όρος όσων επιτελούσαν την εργασία, κατά την διάρκεια της περιόδου: 50 άτομα.
- ❖ Μεσαίες. Αποτελούν εκείνες που δε χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές η μικρές οντότητες, ενώ κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν ξεπερνούν τα όρια τουλάχιστον δύο από τ’ ακόλουθα τρία κριτήρια:
 - ✓ Σύνολο ενεργητικού 20.000.000 ευρώ.
 - ✓ Σύνολο ύψους κύκλου εργασιών 40.000.000 ευρώ.
 - ✓ Μέσος όρος απασχολούμενων κατά την διάρκεια της περιόδου: 250 άτομα.
- ❖ Μεγάλες. Αποτελούν εκείνες που δε χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές ή μικρές ή μεσαίες οντότητες και οι οποίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν ξεπερνούν τα όρια δυο τουλάχιστον από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

- ✓ Σύνολο ενεργητικού 20.000.000 ευρώ.
- ✓ Σύνολο ύψους κύκλου εργασιών 40.000.000 ευρώ.
- ✓ Μέσος όρος απασχολούμενων κατά την διάρκεια της περιόδου: 250 άτομα.

1.4. Λογιστικό Σύστημα και Βασικά Λογιστικά Στοιχεία

Η οντότητα ως ένα μέρος του λογιστικού συστήματος διαθέτει το αρχείο μίας οποιοδήποτε συναλλαγής και γεγονότος της, το οποίο συμβαίνει κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, αλλά και εκείνων που απορρέουν από οποιοδήποτε είδους έξοδα, έσοδα, κέρδη, ζημιές, αγορές και πωλήσεις των περιουσιακών στοιχείων, των εκπτώσεων και των επιστροφών, των φόρων, των τελών και των εισφορών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Το λογιστικό σύστημα της οντότητας εποπτεύει σε αρχείο, οποιοδήποτε στοιχείο του ισολογισμού και την αντίστοιχη μεταβολή του, ενώ ακόμα χρειάζεται να ελέγχεται η λογιστική βάση των στοιχείων των εσόδων, των εξόδων, των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης κατά περίπτωση, με απώτερο στόχο τη δημιουργία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της οντότητας.

Παράλληλα, Το λογιστικό σύστημα της οντότητας κρίνεται απαραίτητο να ελέγχει τη φορολογική βάση των στοιχείων των εσόδων, εξόδων, των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης κατά περίπτωση, αποσκοπώντας στην συμμόρφωση με τη φορολογική νομοθεσία και την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων.

Τα λογιστικά αρχεία υφίστανται πλέον σε ηλεκτρονική ή χειρόγραφη μορφή, ενώ σε περίπτωση της χρήσης των συντομεύσεων ή των συμβόλων για την τήρηση των αρχείων , πρέπει το νόημα τους να καθορίζεται με σαφή τρόπο. Φυσικά, τα λογιστικά αρχεία είναι τα διάφορα παραστατικά και τα τιμολόγια πώλησης, τα οποία μπορούν να καταγράφονται σε κάθε γλώσσα, πέρα από την ελληνική. Ωστόσο, τα λογιστικά βιβλία-αρχεία τηρούνται στην ελληνική γλώσσα.

Η διοίκηση της οντότητας καθορίζεται από τον τρόπο της ανάπτυξης των διαφόρων λογιστικών λογαριασμών με απώτερο σκοπό την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών της οντότητας και την ευέλικτη εφαρμογή του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, οι τίτλοι των λογαριασμών διαμορφώνονται βάσει καθορισμένων ονομασιών των ευρύτερων κλάδων της αγοράς.

Στην περίπτωση κατά την οποία η οντότητα κρίνει πως οφείλει να διαμορφώσει τον ισολογισμό, τότε προβαίνει στη χρήση του κατάλληλου διπλογραφικού συστήματος για τον έλεγχο των στοιχείων και την τήρηση των παρακάτω (Σγουρινάκης, 2016):

- ❖ Το ημερολόγιο, το οποίο αποτελεί το αρχείο μέσα στο οποίο καταγράφονται με αναλυτικό τρόπο το σύνολο των συναλλαγών και των λογιστικών συμβάντων.
- ❖ Αναλυτικό καθολικό, το οποίο αποτελεί το αρχείο που εμφανίζει τις αλλαγές κάθε τηρούμενου λογαριασμού.
- ❖ Ισοζύγιο, το οποίο αποτελεί το σύστημα της συλλογής των συνολικών χρεώσεων και των πιστώσεων, σε συνδυασμό με το υπόλοιπο κάθε τηρούμενου λογαριασμού.

Τα λογιστικά αρχεία βρίσκονται σε ηλεκτρονική ή σε φυσική μορφή, στα οποία αποθηκεύονται οι ωφέλιμες πληροφορίες για τη δημιουργία, καθώς και την εποπτεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Εμπεριέχουν τις βάσεις πρωτογενών πληροφοριακών δεδομένων, παραστατικά των συναλλαγών και γεγονότων, τα λογιστικά στοιχεία και άλλα περαιτέρω αρχεία, όπως είναι τα λογιστικά βιβλία, όπου καταχωρούνται τα δεδομένα των συναλλαγών και των γεγονότων.

Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα των λογιστικών αρχείων αποτελούν τ' ακόλουθα:

- ✓ Τ' αρχεία που εμφανίζονται τα αποθέματα και η κατανάλωση τους κατά ποσότητα και κατ' αξία.
- ✓ Τα κοστολογικά δεδομένα μιας περιόδου όπου παρουσιάζεται συνολικά το κόστος και ο τρόπος διαμοιρασμού του, στα προϊόντα και στις υπηρεσίες.
- ✓ Οι βάσεις δεδομένων ενός συστήματος πληροφορικής, καθώς οι αναλυτικές και οι συγκεντρωτικές αναφορές του, όπως τα κλασικά λογιστικά βιβλία τα οποία είναι τα ημερολόγια, αναλυτικές απογραφές περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

- ✓ Οι τεχνικές προδιαγραφές που αξιοποιεί μια βιοτεχνία ή βιομηχανία με σκοπό την παραγωγή των προϊόντων και των υπηρεσιών της.
- ✓ Μισθοδοτικές καταστάσεις και τα λοιπά στοιχεία που κρίνονται αναγκαία για την σύνταξη τους, όπως τα παρουσιολόγια και οι πίνακες των εγκεκριμένων μισθών και των παροχών.
- ✓ Τα κάθε είδους πρακτικά, τα οποία καταγράφονται καθώς των διαφόρων οργάνων διοίκησης της οντότητας.
- ✓ Τα υπό έκδοση παραστατικά, της οντότητας που αποτελούν τμήμα της διακίνησης των αποθεμάτων της.
- ✓ Τα υπό έκδοση στοιχεία, για την πληρωμή ή την είσπραξη των χρημάτων και των χρεογράφων.
- ✓ Τα παραστατικά που αποδέχεται η οντότητα από τους τρίτους στα πλαίσια της λειτουργίας της, όπως τα στοιχεία της διακίνησης των αγαθών, τα τιμολόγια της αγοράς, τα στοιχεία των πληρωμών και των εισπράξεων και τ' αντίγραφα κίνησης των λογαριασμών.
- ✓ Τα τιμολόγια και οι αποδείξεις λιανικής πώλησης που εκδίδει η οντότητα ή τρίτος για λογαριασμό της, με σκοπό την πώληση των αγαθών και των υπηρεσιών.
- ✓ Έγγραφα που συντάσσονται με απώτερο στόχο την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη φορολογική νομοθεσία, όπως χαρακτηριστικά οι δηλώσεις του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Στα λογιστικά αρχεία καταχωρείται οποιαδήποτε συναλλαγή και το συμβάν της οντότητας, ανεξάρτητα από την αξία. Συνεπώς, η έννοια του σημαντικού μεγέθους δεν έχει ισχύ στην καταχώρηση των επιπτώσεων των συναλλαγών και των γεγονότων. Έτσι, η οντότητα οφείλει να καταχωρεί τις επιπτώσεις του συνόλου των συναλλαγών και των γεγονότων στο λογιστικό σύστημα της, ενώ δε διαθέτει το δικαίωμα να επικαλείται το ασήμαντο ποσό τους, ως αιτιολόγηση στην περίπτωση της μη καταχώρησης.

Το λογιστικό σύστημα της οντότητας είναι υποχρεωμένο να εποπτεύει όχι μόνο τη λογιστική αξία, αλλά και τη φορολογική βάση, στην περίπτωση της διαφοροποίησης

των στοιχείων, των εξόδων, των εσόδων, των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης, κατά περίπτωση.

Η υποχρέωση κρίνεται ως μία αναγκαία συνθήκη για την εκπλήρωση όλων των φορολογικών υποχρεώσεων της οντότητας. Ο έλεγχος πραγματοποιείται με κάθε ασφαλή και ευέλικτο τρόπο, προκειμένου να είναι σε θέση η εξαγωγή και η συλλογή των χρήσιμων πληροφοριών, με απώτερο στόχο την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, των φορολογικών δηλώσεων και την εξασφάλιση της ικανότητας της διενέργειας ελέγχων.

Οι διαφορές ανάμεσα στη λογιστική και στη φορολογική βάση διακρίνονται σε μόνιμες και προσωρινές. Οι μόνιμες διαφορές αποτελούν εκείνες που υφίστανται ανάμεσα στη λογιστική και στη φορολογική βάση και δεν αντιστρέφονται.

1.5. Χρόνος Ενημέρωσης Λογιστικών Αρχείων

Η ενημέρωση των λογιστικών αρχείων-βιβλίων πραγματοποιείται με κανόνες, οι οποίοι αποτελούν οι ακόλουθοι (Σταματόπουλος, 2021):

- ❖ Στην περίπτωση που η οντότητα κατασκευάζει τον ισολογισμό ή την ενημέρωση για τα εκδιδόμενα ή τα λαμβανόμενα παραστατικά του εκάστοτε μήνα, τότε πρέπει να υλοποιείται το αργότερο έως το τέλος του επόμενου μήνα.
- ❖ Σε περίπτωση που η οντότητα συντάσσει τον ισολογισμό ή την ενημέρωση για τα εκδιδόμενα ή τα λαμβανόμενα παραστατικά του κάθε ημερολογιακού τριμήνου, τότε πρέπει να υλοποιείται το αργότερο έως το τέλος του επόμενου μήνα, από τη λήξη του τριμήνου.
- ❖ Σε κάθε περίπτωση, η ενημέρωση υλοποιείται εντός του απαιτούμενου χρόνου για την έγκαιρη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ο προσδιορισμός της ποσότητας των αποθεμάτων, όπου συντρέχει η περίπτωση, υλοποιείται στον σωστό χρόνο, ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία των δεδομένων, σε σχέση με την ημερομηνία της αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, της οντότητας.

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της περιόδου, πρέπει να ολοκληρώνεται στο συντομότερο χρονικό διάστημα από τους έξι μήνες, από τη λήξη της περιόδου. Εναλλακτικά, από το χρονικό όριο, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, οι οποίες τίθενται από τη φορολογική ή άλλη νομοθεσία του κράτους.

1.6. Διαφύλαξη Λογιστικών Αρχείων

Από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, δεν ορίζεται ο τρόπος της τήρησης και της διαφύλαξης των βιβλίων και των στοιχείων. Κατά επέκταση, είναι σε θέση να τηρούνται και να φυλάσσονται οπουδήποτε, ακόμη και κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν, υπό την συνθήκη να παρουσιάζονται και να αποστέλλονται για τον έλεγχο, όταν ζητηθεί, εντός ενός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Παράλληλα, οφείλεται να τονιστεί πως άλλα νομοθετήματα μπορούν να ρυθμίζουν το ζήτημα της διαφύλαξης των βιβλίων και των στοιχείων με διαφορετικό τρόπο. Άρα, να παρέχει την ικανότητα της διαφύλαξης σε κάθε μορφή, έντυπη ή ηλεκτρονική των τηρούμενων λογιστικών αρχείων, όπως των βιβλίων και των στοιχείων, ανεξάρτητα από τον τρόπο της τήρησης τους, δηλαδή μηχανογραφημένα ή χειρόγραφα.

Επιπρόσθετα, υφίσταται η δυνατότητα της ψηφιοποίησης των αρχείων, τα οποία σε πρώτη φάση δημιουργούνται σ' έντυπη μορφή, ακολούθως να φυλάσσονται ηλεκτρονικά, κατά τη διάρκεια της εκάστοτε τρέχουσας περιόδου. Μάλιστα, η δυνατότητα διαφύλαξης για όλα τα λογιστικά αρχεία σε ηλεκτρονικά μέσα, υφίσταται κατά περίπτωση, από τις αρχές του έτους. Μάλιστα, η συγκεκριμένη δυνατότητα παρέχεται για τα παραστατικά-στοιχεία, με την ημερομηνία έκδοσης τους, προτού την έναρξη του νέου τους, ωστόσο δεν παρέχεται για τα τηρούμενα βιβλία, έως τα τέλη του προηγούμενου χρόνου.

1.7. Παραστατικά Πωλήσεων

Το τιμολόγιο αποτελεί το παραστατικό το οποίο εκδίδεται βάσει της φορολογικής νομοθεσίας, για κάθε πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών, η οποία υλοποιείται εντός του κράτους ή άλλης χώρας μέλους της Ε.Ε. ή προς άλλο κράτος. Ακόμα, περιλαμβάνει οποιαδήποτε συναλλαγή, η οποία υποβάλλεται σε Φ.Π.Α., σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία.

Οποιοδήποτε έγγραφο που εμπεριέχει το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών, θεωρείται ως τιμολόγιο υπό την συνθήκη πως ο παραλήπτης των αγαθών ή των υπηρεσιών, αποδέχεται να πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη τιμολόγησή τους, βάσει της νομοθεσίας (Σταματόπουλος, 2021). Κάθε έγγραφο ή μήνυμα που τροποποιεί και αναφέρεται ειδικά και αδιαμφισβήτητα στο αρχικό τιμολόγιο, λογίζεται ως τιμολόγιο.

Ο όρος ‘τιμολόγιο’ είναι σε θέση να υποκαθίσταται αναλόγως των καθιερωμένων πρακτικών στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η οντότητα που ασχολείται με την πώληση των αγαθών ή των υπηρεσιών φέρει την ευθύνη να εκδίδει το τιμολόγιο της για κάθε πώληση. Ο πωλητής των αγαθών ή των υπηρεσιών εκδίδει το τιμολόγιο πώλησης. Ένας άλλος τρόπος αποτελεί η δυνατότητα από μέρους του πωλητή να διασφαλίσει την έκδοση του τιμολογίου από το λήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών, βάσει προγενέστερης συμφωνίας (Σταματόπουλος, 2021).

Η συμφωνία για την έκδοση του τιμολογίου από το λήπτη των αγαθών ή υπηρεσιών ή από άλλο τρίτο πρόσωπο, δεν απαλλάσσει την οντότητα από τη νόμιμη υποχρέωση να εξασφαλίσει την έκδοση του τιμολογίου, αλλά και από οποιαδήποτε επιμέρους σχετική ευθύνη. Επιπρόσθετα, το πιστωτικό τιμολόγιο αποτελεί εκείνο το οποίο εκδίδεται για κάθε περίπτωση των εκπτώσεων, των επιστροφών ή άλλων διαφορών.

Τα τιμολόγια τα οποία εκδίδονται ή λαμβάνονται αποτελούν μέρος των λογιστικών αρχείων της οντότητας. Στην περίπτωση της έκδοσης του τιμολογίου από το λήπτη των αγαθών ή / και υπηρεσιών, αυτό-τιμολόγηση ή από τρίτο πρόσωπο εξ' ονόματος και για λογαριασμό του πωλητή, ο εκδότης του τιμολογίου οφείλει ν' αποδίδει το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών. Ο σκοπός είναι η τεκμηρίωση και η έγκαιρη

καταχώρηση των σχετικών συναλλαγών από τον πωλητή, για την εκπλήρωση από τον ίδιο κάθε νόμιμης υποχρέωσης.

Οι αρμόδιοι φορείς, όπως το δημόσιο, οι νομαρχίες, οι περιφέρειες, οι δήμοι και κοινότητες και οι λοιποί οργανισμοί δημοσίου δικαίου, δε φέρουν την υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου για τις δραστηριότητες ή τις ενέργειες, τις οποίες διαπράττουν ως τα δημόσια όργανα της εξουσίας, έστω και εφόσον εισπράττουν τα δικαιώματα, τα τέλη, τις εισφορές ή περαιτέρω επιβαρύνσεις.

Οι οντότητες που υπόκεινται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου στην περίπτωση της συναλλαγής τους ως αγοραστές, με τα πρόσωπα, μη υπόχρεα, ως προς την έκδοση του τιμολογίου, εκδίδουν το σχετικό παραστατικό προς την τεκμηρίωση και αναγνώριση της συναλλαγής. Το παραστατικό αναφέρει τα εξής (Σταματόπουλος, 2021):

- ✓ Την ημερομηνία έκδοσης του.
- ✓ Την επωνυμία, τη διεύθυνση και τον αριθμό του φορολογικού μητρώου του αντισυμβαλλόμενου.
- ✓ Την ποσότητα και το είδος των παραγόμενων αγαθών ή την έκταση και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- ✓ Την ημερομηνία κατά την οποία υλοποιήθηκε ή διεκπεραιώθηκε η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών.
- ✓ Την αξία της μονάδας του αγαθού ή τις υπηρεσίες κατά περίπτωση και το συνολικό ποσό της συναλλαγής.
- ✓ Το είδος και το ποσό ενδεχομένων φορολογικών επιβαρύνσεων.

Επιπλέον, το τιμολόγιο φέρει υποχρεωτικά τις παρακάτω ενδείξεις:

- ✓ Την ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου.
- ✓ Τον αύξοντα αριθμό για μια ή περισσότερες σειρές τιμολογίων, όπου αναπαριστά την ταυτότητα στο τιμολόγιο, με μοναδικό τρόπο.
- ✓ Τον αριθμό του φορολογικού μητρώου σύμφωνα με το οποίο ο πωλητής επέτυχε να υλοποιήσει την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών.
- ✓ Το ΑΦΜ του πελάτη σύμφωνα με το οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών.

- ✓ Την πλήρη επωνυμία και τη διεύθυνση του πελάτη και του πωλητή που αποκτάει τα αγαθά ή είναι αποδέκτης των υπηρεσιών.
- ✓ Την ποσότητα και το είδος των παραδιδόμενων αγαθών ή την έκταση και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών, μ' εξαίρεση στην περίπτωση όπου η έκταση και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών απορρέει από άλλα έγγραφα, όπου παραπέμπει το τιμολόγιο.
- ✓ Την ημερομηνία κατά την οποία υλοποιήθηκε ή διεκπεραιώθηκε η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών, εφόσον δεν συμπίπτει με την αντίστοιχη της έκδοσης του τιμολογίου.
- ✓ Την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών ανά συντελεστή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, την αξία που απαλλάσσεται από Φ.Π.Α., την αξία μονάδας του αγαθού ή της υπηρεσίας δίχως ΦΠΑ, αλλά και την αξία της εκάστοτε έκπτωσης ή επιστροφής, στην περίπτωση που δεν συμπεριλαμβάνονται στην τιμή της μονάδας.
- ✓ Τον συντελεστή του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, όπου εφαρμόζεται.
- ✓ Το ποσό του οφειλόμενου Φ.Π.Α., μ' εξαίρεση την περίπτωση που υφίσταται ένα ειδικό καθεστώς, άρα δεν απαιτείται η πληροφορία.

Τα ποσά του τιμολογίου είναι δυνατό να εκφράζονται σε κάθε νόμισμα. Το ποσό του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας του τιμολογίου εκφράζεται και στο εθνικό νόμισμα. Το τιμολόγιο πρέπει υποχρεωτικά να εκδίδεται κατά τη χρονική περίοδο που υλοποιείται η αποστολή ή παράδοση των αγαθών ή των υπηρεσιών. Ο χρόνος της έκδοσης τιμολογίου καθορίζεται ως (Σταματόπουλος, 2021):

- ❖ Στην περίπτωση πώλησης των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών, το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο έως την 15^η ημέρα του επόμενου μήνα της παράδοσης ή της αποστολής των αγαθών ή της ολοκλήρωσης της υπηρεσίας, κατά περίπτωση.
- ❖ Στην περίπτωση της συνεχιζόμενης παροχής των αγαθών, υπηρεσίας ή κατασκευής έργου, το τιμολόγιο εκδίδεται έως την 15^η ημέρα του επόμενου μήνα

από την περίοδο, όπου μέρος της σχετικής αμοιβής καθίσταται απαιτητό για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι οποίες παρασχέθηκαν ή το τμήμα του έργου που έχει ολοκληρωθεί πλέον.

- ❖ Στην περίπτωση απόκτησης του δικαιώματος λήψης υπηρεσίας με την απόκτηση του δικαιώματος αυτού.
- ❖ Στην περίπτωση έκδοσης συγκεντρωτικού τιμολογίου, τότε εκδίδεται το αργότερο έως την 15^η ημέρα του επόμενου μήνα, εντός του οποίου υλοποιήθηκε το πρώτο συμβάν της πώλησης των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών που εμπεριέχεται στο συγκεντρωτικό τιμολόγιο.
- ❖ Ειδικότερα, εφόσον ο αγοραστής των αγαθών ή των υπηρεσιών είναι το Δημόσιο, ή ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το τιμολόγιο οφείλεται να εκδίδεται έως το τέλος της ετήσιας περιόδου, εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η παράδοση ή η αποστολή των αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών ή η πιστοποίηση των δημόσιων έργων ή η οριστικοποίηση της συναλλαγής από τον αγοραστή, κατά περίπτωση.

1.8. Αρχές Σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1.8.1. Ορισμός των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Όλες οι συναλλαγές και τα συμβάντα που καταχωρούνται στα λογιστικά αρχεία εντάσσονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της περιόδου, σύμφωνα με διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο και εμφανίζουν τ' αναγνωριζόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως εκείνα του ενεργητικού, τις υποχρεώσεις, την καθαρή θέση, τα στοιχεία των εσόδων, των εξόδων, των κερδών και

των ζημιών, καθώς τις χρηματοροές της εκάστοτε περιόδου, κατά περίπτωση, βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου (Καρτάλης, 2019).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεγάλων οντοτήτων, περιλαμβάνουν:

- ✓ Την κατάσταση των χρηματοροών.
- ✓ Το προσάρτημα.
- ✓ Την κατάσταση των μεταβολών της καθαρής θέσης.
- ✓ Την κατάσταση των αποτελεσμάτων.
- ✓ Τον ισολογισμό ή την κατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεσαίων οντοτήτων, περιλαμβάνουν:

- ✓ Την κατάσταση των μεταβολών της καθαρής θέσης.
- ✓ Την κατάσταση των αποτελεσμάτων.
- ✓ Τον ισολογισμό ή την κατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης.
- ✓ Το προσάρτημα.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των πολύ μικρών και μικρών οντοτήτων, εμπεριέχουν:

- ✓ Την κατάσταση των αποτελεσμάτων.
- ✓ Τον ισολογισμό ή η κατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης.
- ✓ Το προσάρτημα.

1.8.2. Γενικές Αρχές σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με την απαιτούμενη ακρίβεια, βάσει θεμελιωδών παραδοχών του δουλευμένου και της συνέχειας της δραστηριότητας σε συνδυασμό με τις παρακάτω γενικές αρχές (Σγουρινάκης, 2016):

- ✓ Οι λογιστικές πολιτικές οφείλουν να εφαρμόζονται με την συνέπεια ανά χρονική περίοδο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

- ✓ Στην περίπτωση που τα ποσά της προηγούμενης περιόδου ή των περιόδων, εφόσον παρουσιάζονται περισσότερες περιόδοι, δεν είναι συγκρίσιμα με τ' αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου, τότε τα ποσά της προηγούμενης περιόδου ή των περιόδων προσαρμόζονται αναλόγως, με απώτερο σκοπό να είναι συγκρίσιμα.
- ✓ Η αναγνώριση και η επιμέτρηση των στοιχείων του ισολογισμού, καθώς και της κατάστασης των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται με σύνεση και ξεχωριστά για οποιοδήποτε στοιχείο. Οι συμψηφισμοί ανάμεσα στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις ή μεταξύ των εξόδων και των εσόδων δεν επιτρέπονται, πλην της περίπτωσης που παρόμοιος συμψηφισμός προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.
- ✓ Το σύνολο των αρνητικών προσαρμογών της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, αναγνωρίζονται στην περίοδο που συμβαίνουν, ανεξάρτητα από το εφόσον το αποτέλεσμα της περιόδου είναι κέρδος ή ζημία.
- ✓ Το σύνολο των στοιχείων του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων, ως απόρροια σε προηγούμενη περίοδο, ωστόσο δεν αναγνωρίστηκαν σωστά με βάση τις προβλέψεις του παρόντος νόμου, τότε αναγνωρίζονται στην τρέχουσα περίοδο, βάσει του άρθρου 28, του παρόντος νόμου.
- ✓ Με την επιφύλαξη του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, τα υπόλοιπα έναρξης του ισολογισμού σε κάθε περίοδο ταυτίζονται με τ' αντίστοιχα υπόλοιπα της λήξης της προηγούμενης περιόδου.
- ✓ Η παραδοχή της συνέχισης της δραστηριότητας αξιολογείται για ένα διάστημα των δώδεκα μηνών τουλάχιστον, έπειτα από την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.8.3. Αναγνώριση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων

Το σύνολο των χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται πρωτίστως στο κόστος. Σε μεταγενέστερο χρόνο της αρχικής αναγνώρισης, τα έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος με την εφαρμογή της τεχνικής του πραγματικού επιτοκίου ή με την σταθερή μέθοδο, εφόσον η

μέθοδος του αποσβέσιμου κόστους έχει υψηλό βαθμό επίπτωσης, στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η μέθοδος του αποσβέσιμου κόστους κτήσης αξιοποιείται αποκλειστικά κατά την επιμέτρηση των έντοκων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Ως τα έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χαρακτηρίζονται και τα στοιχεία, στα οποία τεκμαίρεται πως περιλαμβάνουν τα σημαντικά ποσά τόκων, έστω και εφόσον δεν ορίζεται ρητά. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σ' εποπτεία απομείωσης εφόσον υφίστανται και οι σχετικές ενδείξεις. Οι ενδείξεις της απομείωσης θεωρείται πως υπάρχουν στην περίπτωση όπου (Σγουρινάκης, 2016):

- ✓ Υφίστανται προφανείς σημαντικές χρηματοοικονομικές δυσκολίες του εκδότη ή του υπόχρεου των χρηματοοικονομικών στοιχείων.
- ✓ Η λογιστική αξία είναι αρκετά υψηλότερη από την εύλογη αξία των στοιχείων.
- ✓ Οι αρνητικές συνθήκες, σε τοπικό ή εθνικό ή διεθνές επίπεδο, αυξάνουν την πιθανότητα της αθέτησης των κύριων δεσμεύσεων, οι οποίες προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η ζημία της απομείωσης προκύπτει εφόσον η λογιστική αξία του στοιχείου, υπερβαίνει το ποσό στο οποίο η οντότητα εκτιμάει πως θα είναι σε θέση να επαναφέρει από το συγκεκριμένο στοιχείο. Το ποσό όπου η οντότητα εκτιμάει πως θα επαναφέρει από ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι το υψηλότερο από την παρούσα αξία του ποσού, το οποίο εκτιμάται πως θα ληφθεί από το περιουσιακό στοιχείο, υπολογιζόμενη με την αξιοποίηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου ή εναλλακτικά με την εύλογη αξία του στοιχείου, ελαττωμένη με το απαιτούμενο κόστος της πώλησης.

Οι ζημιές της απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων και αναστρέφονται ως κέρδη προς αυτήν, εάν οι συνθήκες που τις προκάλεσαν σταματούν να υπάρχουν πλέον. Η αναστροφή πραγματοποιείται έως της αξίας που θα είχε το στοιχείο, εφόσον δεν είχε αναγνωριστεί η ζημία της απομείωσης. Ειδικά, για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού, οι ζημιές της απομείωσης αναγνωρίζονται εφόσον εκτιμάται πως είναι μόνιμου χαρακτήρα. Η οντότητα σταματάει ν' αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποκλειστικά:

- ✓ Στην περίπτωση που εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου.
- ✓ Μεταβιβάσει το σύνολο των κινδύνων, καθώς και τα οφέλη που πηγάζουν από την κυριότητα του στοιχείου.

Κατά την παύση αναγνώρισης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα, η διαφορά ανάμεσα στη λογιστική αξία και του ανταλλάγματος, το οποίο λαμβάνεται, συμπεριλαμβανομένου κάθε νέου περιουσιακού στοιχείου που αποκτάται, μείον κάθε υπό ανάληψη νέας υποχρέωσης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό ως τα κυκλοφορούντα ή μη, ανάλογα με τις προθέσεις της διοίκησης της οντότητας και το συμβατικό ή εκτιμώμενη περίοδο του διακανονισμού τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

2.1. Εισαγωγή

Τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα αποτελούν τις διερμηνείες και τα πρότυπα, τα οποία χρησιμοποιούνται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών προτύπων (Σ.Δ.Λ.Π.). Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο τους συμπεριλαμβάνουν τα Διεθνή Λογιστικά πρότυπα, και τα Διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2017).

Παράλληλα, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) κωδικοποιούν τις αποδεκτές λογιστικές αρχές, κανόνες, μεθόδους και κανονισμούς, από την καθιέρωση των οποίων προκύπτει ως αποτέλεσμα η ομοιομορφία καταρτίσεως των λογιστικών καταστάσεων, άρα η ακριβής, η αληθινή και η ομοιόμορφη πληροφόρηση προς τους χρήστες (Καραγιάννης, 2014).

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (International Accounting Standards -I.A.S), αναπτύσσονται και αλλάζουν διαρκώς, ενώ αποτελούν ένα σύνολο επί των κανόνων και των λογιστικών αρχών, τα οποία συνδέονται άμεσα με την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Εν προκειμένω, αποτελούν τις λογιστικές πρακτικές, οι οποίες διαθέτουν τη νομική μορφή, οπότε πρέπει να εφαρμοστούν από τις ελληνικές επιχειρήσεις, κατά υποχρέωση (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2002).

2.2. Φορείς Κατάρτισης Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα κύρια όργανα τα οποία επιφορτίζονται με το βάρος της εφαρμογής των Δ.Λ.Π. αποτελεί το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.B.), ως μία ανεξάρτητη αρχή,

όπου ως βασική αρμοδιότητάς της φέρει την ευθύνη της έκδοσης και της κατάρτισης των λογιστικών προτύπων (IASB, 2006).

Οι σκοποί της I.A.S.B. είναι η διαμόρφωση και η δημοσίευση των λογιστικών προτύπων για το ευρύτερο κοινό λογιστικό, οι οποίες οφείλονται να τηρούνται κατά την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, ενώ ακόμα να προωθείται η διεθνή αποδοχή και η διασφάλισή τους. Αντίστοιχα, να στοχεύει στη βελτίωση και στην εναρμόνιση των κανόνων, των λογιστικών προτύπων και των διαδικασιών, αναφορικά με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Επιπρόσθετα τ' αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.C.), ως ένας μη κερδοσκοπικός όμιλος, του οποίου η έδρα βρίσκεται στις Η.Π.Α. και η Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών προτύπων Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (I.F.R.I.C.), όπου ως αποστολή της έχει την παροχή των κατευθυντηρίων οδηγιών σχετικά με την άμεση εφαρμογή των προτύπων.

Περαιτέρω, η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.), της οποίας ο ρόλος της είναι η παροχή των συμβουλών στο Σώμα I.A.S.B., καθώς η μεταβίβαση της ορθής ενημέρωσης, για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των προτεινόμενων προτύπων προς τους χρήστες (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2017).

Η νομοθεσία του εκάστοτε κράτους είναι αρμόδια για τη ρύθμιση της έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων. Η νομοθεσία εμπεριέχει τα λογιστικά πρότυπα τα οποία έχουν δημοσιευθεί από τα διοικητικά όργανα ή / και τα επαγγελματικά λογιστικά σώματα στα κράτη. Προτού από την ίδρυση της I.A.S.B., είχαν εντοπιστεί ορισμένες διαφορές τύπου και περιεχομένου ανάμεσα σε δημοσιευμένα λογιστικά πρότυπα των περισσότερων χωρών, ωστόσο οι διαφορές εξαλείφονται με την εφαρμογή των προτύπων, εξασφαλίζοντας την ομοιογένεια.

Τα Δ.Λ.Π. που δημοσιεύονται από την I.A.S.B, δεν υπερισχύουν των τοπικών προτύπων, ουσιαστικά των εγχώριων κανόνων της εκάστοτε χώρας, όπου αναφέρονται στην έκδοση των οικονομικών καταστάσεων. Οι υποχρεώσεις των μελών του I.A.S.B., επικεντρώνονται στη γνωστοποίηση της εφαρμογής των Δ.Λ.Π.

2.3. Διαδικασία έκδοσης ενός Διεθνούς Λογιστικού Πρότυπου

Ένα Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο προκύπτει ως το αποτέλεσμα μιας συστηματικής και αδιάκοπης προσπάθειας, η οποία υλοποιείται μέσω της συνεργασίας των ακαδημαϊκών και των εκπροσώπων της πράξης, σε παγκόσμια κλίμακα. Συνεπώς, τα εκδιδόμενα από την I.A.S.B πρότυπα, δε στερούνται όχι μόνο του επιστημονικού κύρους τους, αλλά και της εφαρμογής τους σε παγκόσμια επίπεδο. Συνοπτικά, η διαδικασία της έκδοσης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων απαρτίζεται από ορισμένα στάδια, που είναι τα εξής (Σαραντίδου, 2016):

- Καθορισμός ημερήσιας διάταξης. Το Σώμα I.A.S.B., στοχεύει στην κάλυψη της ζήτησης για την έγκυρη πληροφόρηση, η οποία να διαθέτει τα χαρακτηριστικά της καλής ποιότητας, από την πλευρά των εμπλεκομένων όσον αφορά την αξιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων. Φυσικά, οι ποιοτικές πληροφορίες κρίνονται ως αρκετά σπουδαίες για όσους αναλαμβάνουν την ευθύνη της προετοιμασίας τους. Το Σώμα κρίνει εφόσον ένα σημείο είναι προς το συμφέρον να ενταχθεί στην ημερήσια διάταξη (πλάνο εργασίας), κυρίως βάσει της συνάφειας που έχει με τις απαιτήσεις των επενδυτών. Στις δημόσιες συνεδριάσεις του Σώματος I.A.S.B., πραγματοποιείται η ψηφοφορία και ένα θέμα εντάσσεται στην ημερήσια διάταξη, υπό την προϋπόθεση πως συγκεντρώνει ην απλή πλειοψηφία.
- Σχεδιασμός του έργου. Στην περίπτωση όπου ένα θέμα εντάσσεται στην ημερήσια διάταξη, το Σώμα καλείται να πάρει τις αποφάσεις αναφορικά με τη μονομερή του ρύθμιση ή την από κοινού με κάποιον άλλο φορέα. Ανεξάρτητα από την απόφαση, το ακόλουθο στάδιο αποτελεί η σύσταση της συμβουλευτικής ομάδας και του διαχειριστή, όπου ηγείται της ομάδας και σχεδιάζει ένα πλάνο του προγράμματος, υπό τον έλεγχο του Σώματος.

- Ανάπτυξη και δημοσίευση του εγγράφου της συζήτησης, όπου ενσωματώνεται η δημόσια διαβούλευση. Το Σώμα I.A.S.B., τις περισσότερες φορές πραγματοποιεί την κατάρτιση και τη δημοσίευσή του εγγράφου της συζήτησης.

Διαμέσου της παραπάνω ενέργειας, αποσκοπεί να παρέχει όλες τις απαραίτητες επεξηγήσεις, ενώ περαιτέρω να καταφέρει να συγκεντρώσει κάποια σχόλια. Παρ' όλα αυτά, εάν το Σώμα αποφασίσει να μην προχωρήσει στο συγκεκριμένο στάδιο, τότε πρέπει να επεξηγήσει αναλυτικώς τα αίτια της επιλογής του. Ένα έγγραφο συζήτησης περιλαμβάνει την συνολική επισκόπηση του υπό εξέταση θέματος, τις πιθανές προσεγγίσεις αναφορικά με το πρόβλημα για την αντιμετώπιση του, τις προτάσεις των εισηγητών του θέματος ή του Σώματος, αλλά και μία φόρμα για την υποβολή των διατυπώσεων.

- Ανάπτυξη και δημοσίευση του σχεδίου έκθεσης, όπου ενσωματώνεται η δημόσια διαβούλευση. Η κατάρτιση και η δημοσίευση ενός πλάνου της έκθεσης κρίνεται ως το απαραίτητο στάδιο για τη διαδικασία έκδοσης ενός προτύπου. Αποτελεί το κύριο κανάλι της διαβούλευσης του I.A.S.B., με το κοινό. Φυσικά, το σχέδιο της έκθεσης περιλαμβάνει μια εμπεριστατωμένη πρόταση σχεδιασμού ενός προτύπου ή τη μεταβολή του υφισταμένου.

Με προσανατολισμό τη δημιουργία του σχεδίου της έκθεσης, το I.A.S.B. εποπτεύει συστηματικά τις συστάσεις και τις παρατηρήσεις του προσωπικού από τα έγγραφα της συζήτησης, καθώς και τις υποδείξεις, όπου συστάθηκαν από το γνωμοδοτικό συμβούλιο, από τις συμβουλευτικές ομάδες και από τους φορείς της θέσπισης των λογιστικών προτύπων. Έπειτα, το Σώμα δίνει εντολή προς το υπεύθυνο προσωπικό να συντάξει το σχέδιο της έκθεσης. Τέλος, δημοσιεύεται το σχέδιο, προκειμένου να ελεγχθεί, καθώς να σχολιαστεί από το κοινό.

- Ανάπτυξη και δημοσίευση του προτύπου. Αφού ολοκληρωθεί η συγκέντρωση, η εποπτεία και η αξιολόγηση των σχολίων και των παρατηρήσεων, σχετικά με το πλάνο της έκθεσης, το Σώμα αποφασίζει αναφορικά με την επανασύνταξη του και την επαναπροώθηση του, για την επαναληπτική διαβούλευση. Έπειτα, το

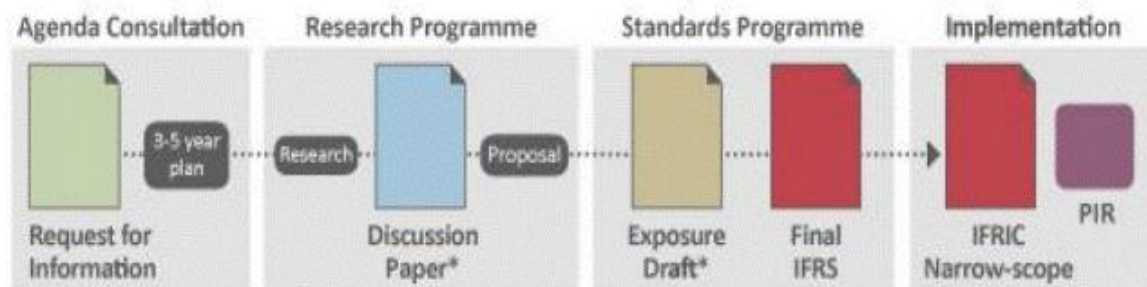
Σώμα I.A.S.B. αναθέτει τη σύνταξη του προτύπου στο εξειδικευμένο προσωπικό, ωστόσο το προσχέδιο του προτύπου υπόκειται σ' έναν περαιτέρω έλεγχο, από την επιτροπή διερμηνειών (IFRIC).

Μετά προωθείται για ψήφιση προς το Σώμα, ενώ στην περίπτωση της εξασφάλισης της πλειοψηφίας των ψήφων επί των μελών, σε ποσοστό της τάξης άνω του 75%, χαρακτηρίζεται ως ένα λογιστικό πρότυπο σε ισχύ.

- Διαδικασίες στην περίπτωση της ισχύς του προτύπου. Μετά από την ισχύ του προτύπου, το προσωπικό και τα μέλη του I.A.S.B. πραγματοποιούν συνδιασκέψεις με τα εμπλεκόμενα μέρη αρκετά συχνά, με απώτερο σκοπό να συντελέσουν στην επεξήγηση ορισμένων απρόβλεπτων θεμάτων. Από τη μεριά του, το Ίδρυμα των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS-International Financial Reporting Standards Foundation), προωθεί τις επιμορφωτικές δράσεις, με κύριο στόχο την εξασφάλιση της ομοιομορφίας και της συνέπειας ως προς την εφαρμογή του.

Παράλληλα, το Σώμα I.A.S.B., διαθέτει τη δυνατότητα της επανεξέτασης του προτύπου, καθώς της αξιολόγησης των πιθανών αλλαγών στο χρηματοοικονομικό περιβάλλον, ώστε να επιβάλλουν την αναθεώρηση και την αναπροσαρμογή του. Μάλιστα, η συγκέντρωση και η καταγραφή των σχολίων κρίνεται ως πολύ ωφέλιμη από το γνωμοδοτικό συμβούλιο, την επιτροπή των διερμηνειών και τους φορείς της θέσπισης των προτύπων.

Γενικότερα, τα στάδια της διαδικασίας έκδοσης Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτυπώνονται στο ακόλουθο σχήμα, όπου εφαρμόζει τα πρότυπα των οδηγιών του IFRS, δηλαδή του Ιδρύματος Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Σαραντίδου, 2016).

Σχήμα 1: Διαδικασία έκδοσης Δ.Α.Π.

2.4 Οφέλη από την Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΠΧΠ) έχει εξελιχθεί σε παγκόσμια τάση, επηρεάζοντας σημαντικά τη χρηματοοικονομική αναφορά, τη διαφάνεια των επιχειρήσεων και την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Τα ΔΠΧΠ παρέχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο που προάγει τη συνοχή και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να λειτουργούν πιο αποτελεσματικά σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Κατά την τελευταία δεκαετία, η έρευνα έχει εξετάσει διεξοδικά τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής των ΔΠΧΠ, αναδεικνύοντας τη συμβολή τους στη βελτίωση της ποιότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην ευκολότερη πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές, στην ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης και στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης (Barth et al., 2012, De George et al., 2016).

Ένα από τα βασικά οφέλη της εφαρμογής των ΔΠΧΠ είναι η βελτίωση της ποιότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Σε σύγκριση με τα εθνικά λογιστικά πρότυπα, τα ΔΠΧΠ ακολουθούν μια προσέγγιση βασισμένη σε αρχές, δίνοντας έμφαση στη διαφάνεια, τη συνάφεια και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων. Αυτή η ποιοτική βελτίωση οδηγεί σε πιο αξιόπιστες οικονομικές πληροφορίες, μειώνοντας τον κίνδυνο χειραγώγησης των αποτελεσμάτων και οικονομικών ανακρίβειών (Chen et al., 2010). Έρευνες δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις που υιοθετούν τα ΔΠΧΠ παρουσιάζουν μεγαλύτερη πληροφόρηση για τα κέρδη τους, γεγονός που ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και μειώνει την ασυμμετρία πληροφόρησης στις κεφαλαιαγορές (Ball, 2016, Ahmed et al., 2013).

Ένα σημαντικό πλεονέκτημα των ΔΠΧΠ είναι η συμβολή τους στη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ διαφορετικών δικαιοδοσιών. Πριν από την καθιέρωση των ΔΠΧΠ, οι πολυεθνικές επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν σοβαρές προκλήσεις όσον αφορά τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων, καθώς έπρεπε να συμμορφώνονται με διαφορετικά εθνικά λογιστικά πρότυπα. Με την εφαρμογή των

ΔΠΧΠ, τα οικονομικά δεδομένα παρουσιάζονται με έναν εναρμονισμένο τρόπο, διευκολύνοντας τους επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη στην αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων (DeFond et al., 2011). Η αυξημένη συγκρισιμότητα είναι ιδιαίτερα ωφέλιμη για τις πολυεθνικές εταιρείες, καθώς διευκολύνει τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων σε διεθνές επίπεδο (Florou & Pope, 2012).

Η εφαρμογή των ΔΠΧΠ βελτιώνει επίσης την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις κεφαλαιαγορές, καθώς μειώνει τα εμπόδια για εταιρείες που αναζητούν επενδυτές από το εξωτερικό. Πολλές μελέτες αναδεικνύουν τη θετική επίδραση των ΔΠΧΠ στο κόστος κεφαλαίου των επιχειρήσεων, υποστηρίζοντας ότι η αυξημένη διαφάνεια και συγκρισιμότητα μειώνουν τον κίνδυνο πληροφόρησης και τις αποδόσεις που απαιτούν οι επενδυτές (Li, 2010).

Αυτή η βελτίωση στην πρόσβαση στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων επιτρέπει στις επιχειρήσεις να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, να ενισχύσουν τη ρευστότητά τους και να βελτιστοποιήσουν τη χρηματοοικονομική τους δομή. Παράλληλα, οι επενδυτές επωφελούνται από την εφαρμογή των ΔΠΧΠ, καθώς η εναρμονισμένη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων μειώνει την αβεβαιότητα και βελτιώνει την αποδοτικότητα των τιμών των περιουσιακών στοιχείων (Daske et al., 2013).

Ένα ακόμη κρίσιμο πλεονέκτημα της εφαρμογής των ΔΠΧΠ είναι η συμβολή τους στη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης και της οικονομικής πειθαρχίας. Το εναρμονισμένο λογιστικό πλαίσιο αυστηροποιεί τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης των οικονομικών δεδομένων, περιορίζοντας τις δυνατότητες χειραγώγησης των αποτελεσμάτων από τους διοικητικούς παράγοντες (Horton et al., 2013).

Μελέτες καταδεικνύουν ότι η εφαρμογή των ΔΠΧΠ συνδέεται με υψηλότερα επίπεδα προστασίας των επενδυτών, καθώς οι μέτοχοι έχουν πρόσβαση σε πιο αξιόπιστες και συγκρίσιμες οικονομικές πληροφορίες (Christensen et al., 2013). Επιπλέον, οι ρυθμιστικές αρχές και οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές διευκολύνονται στην αξιολόγηση της απόδοσης των εταιρειών και στον εντοπισμό χρηματοοικονομικών παρατυπιών, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο χρηματοοικονομικής απάτης (Kim et al., 2012).

Η οικονομική ανάπτυξη είναι ένα ακόμα όφελος που συνδέεται με την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ. Οι χώρες που εφαρμόζουν αυτά τα πρότυπα συνήθως προσελκύουν υψηλότερα επίπεδα άμεσων ξένων επενδύσεων (FDI), καθώς οι επενδυτές εμπιστεύονται περισσότερο τις οικονομικές καταστάσεις που συμμορφώνονται με διεθνή λογιστικά πρότυπα (Gassen, 2014). Οι αναδυόμενες οικονομίες, ιδίως, έχουν αξιοποιήσει την εφαρμογή των ΔΠΧΠ ως εργαλείο προσέλκυσης διεθνούς κεφαλαίου και ενσωμάτωσης στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές (Brüggemann et al., 2013). Η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων μεταξύ διαφορετικών χωρών μειώνει τον κατακερματισμό των αγορών και διευκολύνει τη ροή επενδύσεων και εμπορίου, συμβάλλοντας έτσι στην οικονομική ολοκλήρωση (Pelucio-Grecco et al., 2014).

Παρόλο που τα οφέλη από την εφαρμογή των ΔΠΧΠ είναι πολυάριθμα, υπάρχουν και ορισμένες προκλήσεις. Η μετάβαση στα ΔΠΧΠ μπορεί να είναι δαπανηρή, ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που συχνά δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους και εξειδικευμένη γνώση (Pope & McLeay, 2011). Επιπλέον, καθώς τα ΔΠΧΠ βασίζονται σε αρχές και όχι σε αυστηρούς κανόνες, απαιτούν σημαντικό βαθμό επαγγελματικής κρίσης, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε διαφοροποιήσεις στην εφαρμογή τους από χώρα σε χώρα (Gebhardt et al., 2014). Επιπλέον, ορισμένοι κλάδοι αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην προσαρμογή τους στα ΔΠΧΠ, καθώς ορισμένες διατάξεις των προτύπων μπορεί να μην είναι πλήρως κατάλληλες για τις ιδιαίτερες χρηματοοικονομικές τους ανάγκες (Iatridis, 2012).

Συνολικά, τα οφέλη από την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ υπερτερούν των δυσκολιών εφαρμογής τους, καθιστώντας τα αναπόσπαστο στοιχείο της διεθνούς χρηματοοικονομικής αναφοράς. Η αυξημένη διαφάνεια, η βελτιωμένη συγκρισιμότητα, η ευκολότερη πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές και η ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός πιο σταθερού και αποτελεσματικού χρηματοοικονομικού συστήματος. Καθώς τα ΔΠΧΠ συνεχίζουν να εξελίσσονται, η αντιμετώπιση των περιορισμών τους και η βελτίωση των διαδικασιών εφαρμογής τους θα ενισχύσουν περαιτέρω τον ρόλο τους στη διεθνή χρηματοοικονομική αναφορά και την οικονομική ανάπτυξη.

2.5 Μειονεκτήματα από την Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΠΧΠ) έχει αναγνωριστεί παγκοσμίως ως μια σημαντική εξέλιξη στη χρηματοοικονομική αναφορά, επιδιώκοντας την εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων και την ενίσχυση της διαφάνειας στις οικονομικές καταστάσεις. Ωστόσο, παρά τα προφανή οφέλη της, η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ συνοδεύεται και από σημαντικά μειονεκτήματα που επηρεάζουν τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τα κράτη. Οι κυριότερες προκλήσεις περιλαμβάνουν το υψηλό κόστος εφαρμογής, την αυξημένη πολυπλοκότητα, τις δυσκολίες συγκρισιμότητας, τις αποκλίσεις στην ερμηνεία των προτύπων και τις αρνητικές επιπτώσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SMEs) και τις αναδυόμενες οικονομίες (Ball, 2016, Hail et al., 2010).

Ένα από τα βασικά μειονεκτήματα της εφαρμογής των ΔΠΧΠ είναι το υψηλό κόστος προσαρμογής και διαχείρισης του νέου λογιστικού πλαισίου. Η μετάβαση από τα εθνικά λογιστικά πρότυπα στα ΔΠΧΠ απαιτεί εκτεταμένες αλλαγές στη λογιστική υποδομή των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των συστημάτων πληροφορικής, της εκπαίδευσης του προσωπικού και της συμμόρφωσης με νέες λογιστικές πολιτικές (Horton et al., 2013).

Οι μεγάλες επιχειρήσεις ενδέχεται να έχουν τους απαραίτητους πόρους για να διαχειριστούν τη μετάβαση αυτή, αλλά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις το κόστος μπορεί να είναι απαγορευτικό. Μελέτες δείχνουν ότι η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ έχει οδηγήσει σε αύξηση των διοικητικών εξόδων και του κόστους των ελεγκτικών υπηρεσιών, γεγονός που έχει επιβαρύνει σημαντικά τις επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν μεγάλη οικονομική ευελιξία (De George et al., 2016).

Η πολυπλοκότητα των ΔΠΧΠ αποτελεί επίσης σημαντικό πρόβλημα, καθώς η εφαρμογή των προτύπων αυτών απαιτεί αυξημένο επίπεδο επαγγελματικής κρίσης και εξειδικευμένων γνώσεων. Σε αντίθεση με τα εθνικά λογιστικά πρότυπα, τα οποία συχνά είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες των επιχειρήσεων, τα ΔΠΧΠ εισάγουν μια

περισσότερο αρχές-βασισμένη προσέγγιση, που μπορεί να οδηγήσει σε διαφορές στην ερμηνεία και εφαρμογή τους (Kvaal & Nobes, 2012). Αυτή η πολυπλοκότητα μπορεί να δυσχεράνει την ακρίβεια και την ομοιομορφία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, επηρεάζοντας τη δυνατότητα των επενδυτών να συγκρίνουν αποτελεσματικά τις οικονομικές καταστάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και διαφορετικών δικαιοδοσιών (Pope & McLeay, 2011).

Ένα ακόμη σημαντικό μειονέκτημα των ΔΠΧΠ είναι οι αποκλίσεις που προκύπτουν από τη διαφορετική ερμηνεία και εφαρμογή τους από χώρα σε χώρα. Παρότι τα ΔΠΧΠ στοχεύουν στην παγκόσμια εναρμόνιση των λογιστικών πρακτικών, στην πραγματικότητα η εφαρμογή τους διαφέρει λόγω των ρυθμιστικών, νομικών και φορολογικών διαφορών μεταξύ των κρατών (Christensen et al., 2013). Αυτό σημαίνει ότι παρά τη θεωρητική συγκρισιμότητα που επιδιώκεται, οι πραγματικές οικονομικές αναφορές ενδέχεται να μην είναι τόσο ομοιόμορφες όσο αναμένεται. Η ετερογένεια αυτή δημιουργεί αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των ΔΠΧΠ στη μείωση της πληροφορικής ασυμμετρίας και στη βελτίωση της διαφάνειας των αγορών (Ball, 2016).

Η εφαρμογή των ΔΠΧΠ μπορεί επίσης να έχει αρνητικές επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες συχνά δεν διαθέτουν την τεχνογνωσία και τους οικονομικούς πόρους για να προσαρμοστούν στο νέο λογιστικό πλαίσιο. Σε πολλές περιπτώσεις, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ έχει οδηγήσει σε αύξηση του διοικητικού φόρτου εργασίας και σε επιπλέον έξοδα που οι SMEs δεν μπορούν εύκολα να διαχειριστούν (Pacter, 2014). Παρόλο που υπάρχουν τροποποιημένες εκδόσεις των ΔΠΧΠ που στοχεύουν στις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων, αυτές συχνά δεν είναι επαρκώς προσαρμοσμένες στις πρακτικές απαιτήσεις των μικρομεσαίων εταιρειών, περιορίζοντας τη χρηστικότητα και την αποδοτικότητά τους (Jermakowicz & Epstein, 2010).

Ένα άλλο αρνητικό στοιχείο των ΔΠΧΠ αφορά τις αναδυόμενες οικονομίες, οι οποίες συχνά έχουν λογιστικές πρακτικές και νομικά συστήματα που δεν συνάδουν με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΠ. Η υιοθέτηση των προτύπων αυτών από χώρες με διαφορετικά οικονομικά περιβάλλοντα μπορεί να οδηγήσει σε δυσκολίες προσαρμογής και σε απρόβλεπτες συνέπειες στη χρηματοοικονομική αναφορά και στη λειτουργία των επιχειρήσεων (Iatridis, 2012). Οι επιχειρήσεις στις αναδυόμενες αγορές μπορεί να μην

έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες τεχνολογικές και εκπαιδευτικές υποδομές για την εφαρμογή των ΔΠΧΠ, καθιστώντας δύσκολη τη σωστή ενσωμάτωσή τους στο εγχώριο λογιστικό σύστημα (Brüggemann et al., 2013).

Ένα ακόμα σημείο προβληματισμού είναι η υπερβολική εξάρτηση των ΔΠΧΠ από την εύλογη αξία ("fair value accounting"). Αν και η αποτίμηση στην εύλογη αξία θεωρείται ως μια σύγχρονη μέθοδος για την πιο ακριβή καταγραφή των οικονομικών στοιχείων, μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στα οικονομικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα σε περιόδους χρηματοοικονομικής κρίσης (Laux & Leuz, 2010). Αυτή η αυξημένη μεταβλητότητα μπορεί να προκαλέσει στρεβλώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, επηρεάζοντας την ικανότητα των επενδυτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις (Andre et al., 2015).

Συνολικά, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ, αν και παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, συνοδεύεται από σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Το υψηλό κόστος εφαρμογής, η πολυπλοκότητα των προτύπων, οι διαφοροποιήσεις στην ερμηνεία και εφαρμογή τους, οι αρνητικές επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στις αναδυόμενες οικονομίες, καθώς και η αυξημένη μεταβλητότητα που προκύπτει από τη χρήση της εύλογης αξίας, αποτελούν παράγοντες που δημιουργούν αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα των ΔΠΧΠ ως παγκόσμιου λογιστικού προτύπου. Παρά τις προσπάθειες βελτίωσης και εναρμόνισης, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ συνεχίζει να παρουσιάζει προκλήσεις που επηρεάζουν την αποτελεσματική χρήση τους στη διεθνή λογιστική πρακτική.

2.6 Πλεονεκτήματα των Δ.Π.Χ.Α.

Η εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) έχει φέρει σημαντικές αλλαγές στη λογιστική πρακτική και τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την καθιέρωσή τους, τα ΔΠΧΑ έχουν επιδιώξει να βελτιώσουν τη συγκρισιμότητα, τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, ενισχύοντας παράλληλα την αποτελεσματικότητα των κεφαλαιαγορών και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Οι επιχειρήσεις που υιοθετούν τα ΔΠΧΑ επωφελούνται από ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο που διευκολύνει την πρόσβασή τους στις διεθνείς αγορές και ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών (Barth et al., 2012).

Ένα από τα κύρια πλεονεκτήματα των ΔΠΧΑ είναι η βελτίωση της ποιότητας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Τα ΔΠΧΑ παρέχουν ένα πιο αρχές-βασισμένο λογιστικό πλαίσιο σε σχέση με τα εθνικά λογιστικά πρότυπα, επιτρέποντας μεγαλύτερη ακρίβεια και διαφάνεια στην αναφορά των οικονομικών δεδομένων (De George et al., 2016). Μελέτες έχουν δείξει ότι η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, μειώνοντας τις ευκαιρίες για χειραγώγηση των κερδών και οικονομικές στρεβλώσεις (Christensen et al., 2013). Επιπλέον, η εφαρμογή των ΔΠΧΑ έχει συσχετιστεί με τη μείωση της χρηματοοικονομικής ασυμμετρίας, καθώς οι επιχειρήσεις παρέχουν περισσότερες και πιο ακριβείς πληροφορίες στους επενδυτές (Florou & Pope, 2012).

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα των ΔΠΧΑ είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων μεταξύ επιχειρήσεων και αγορών. Πριν από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ, οι εταιρείες που δραστηριοποιούνταν σε πολλές χώρες έπρεπε να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με διαφορετικά λογιστικά πρότυπα, καθιστώντας δύσκολη τη σύγκριση των οικονομικών αποτελεσμάτων τους.

Η εναρμόνιση των λογιστικών κανόνων μέσω των ΔΠΧΑ διευκολύνει την ανάλυση των οικονομικών δεδομένων από επενδυτές, αναλυτές και ρυθμιστικές αρχές, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότερη λήψη επενδυτικών αποφάσεων (DeFond et al.,

2011). Επιπλέον, οι πολυεθνικές εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ επωφελούνται από τη δυνατότητα ενοποίησης των οικονομικών τους καταστάσεων, βελτιώνοντας την εσωτερική τους διαχείριση και στρατηγική (Brüggemann et al., 2013).

Η εφαρμογή των ΔΠΧΑ έχει συμβάλει επίσης στη μείωση του κόστους κεφαλαίου για τις επιχειρήσεις. Η αυξημένη διαφάνεια και η αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών μειώνουν τον επενδυτικό κίνδυνο, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να εξασφαλίζουν κεφάλαια με χαμηλότερα επιτόκια (Li, 2010). Μελέτες έχουν δείξει ότι οι εταιρείες που υιοθετούν τα ΔΠΧΑ αντιμετωπίζουν χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης, καθώς η ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης συμβάλλει στη μείωση της αβεβαιότητας των επενδυτών (Daske et al., 2013). Επιπλέον, η βελτιωμένη συγκρισιμότητα των οικονομικών στοιχείων διευκολύνει την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, επιτρέποντάς τους να προσελκύσουν επενδυτές από διαφορετικές χώρες (Florou & Pope, 2012).

Ένα ακόμη πλεονέκτημα της εφαρμογής των ΔΠΧΑ είναι η ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης. Τα ΔΠΧΑ επιβάλλουν αυστηρότερες απαιτήσεις για την αναγνώριση και την αποκάλυψη των οικονομικών πληροφοριών, περιορίζοντας τις ευκαιρίες για λογιστικές παρεμβάσεις και διαχείριση κερδών (Horton et al., 2013). Επιπλέον, η βελτίωση της διαφάνειας των οικονομικών καταστάσεων διευκολύνει την εποπτεία από τους επενδυτές, τους αναλυτές και τις ρυθμιστικές αρχές, μειώνοντας τον κίνδυνο εταιρικής απάτης και κακής διαχείρισης (Christensen et al., 2013). Η αυξημένη λογοδοσία και διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών και σταθερών χρηματοπιστωτικών αγορών (Kim et al., 2012).

Τα ΔΠΧΑ έχουν επίσης συνδεθεί με την οικονομική ανάπτυξη και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Οι χώρες που υιοθετούν τα ΔΠΧΑ συχνά επωφελούνται από την αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων (FDI), καθώς οι διεθνείς επενδυτές προτιμούν να επενδύουν σε αγορές όπου οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες είναι αξιόπιστες και συγκρίσιμες (Gassen, 2014). Οι αναδυόμενες οικονομίες, ειδικότερα, έχουν αξιοποιήσει τα ΔΠΧΑ ως εργαλείο για την προσέλκυση διεθνούς κεφαλαίου και τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές (Pelucio-Grecco et al.,

2014). Επιπλέον, η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων συμβάλλει στη μείωση των εμποδίων για το διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις, βελτιώνοντας τη συνολική απόδοση των οικονομιών (Brüggemann et al., 2013).

Συμπερασματικά, τα ΔΠΧΑ έχουν συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, στη διευκόλυνση της συγκρισιμότητας, στη μείωση του κόστους κεφαλαίου, στην ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης και στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Παρά τις προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την υιοθέτησή τους, τα οφέλη των ΔΠΧΑ υπερτερούν, καθιστώντας τα ένα ουσιαστικό εργαλείο για τη βελτίωση της λογιστικής πρακτικής και τη λειτουργία των κεφαλαιαγορών σε παγκόσμιο επίπεδο. Καθώς τα ΔΠΧΑ συνεχίζουν να εξελίσσονται, η προσαρμογή τους στις ανάγκες των επιχειρήσεων και των αγορών θα συμβάλει περαιτέρω στη χρηματοοικονομική σταθερότητα και τη διαφάνεια των διεθνών συναλλαγών.

2.7 Οικονομικές Καταστάσεις

2.7.1 Τα Στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων

Στην Ελλάδα, η λογιστική πρακτική επιβάλλει τη σύνταξη του ισολογισμού σε ετήσια βάση, καθώς και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και του λογαριασμού διαθέσεως κερδών. Οι οικονομικές αυτές καταστάσεις αποτελούν υποχρέωση που απορρέει από τη φορολογική και εμπορική νομοθεσία. Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) παρέχει λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο αυτών των καταστάσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ). Βάσει του άρθρου 42α, παράγραφος 1, του νόμου 2190/1920, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ετήσιο ισολογισμό, τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, τον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων και το προσάρτημα (Καραγιάννης, Καραγιάννη, Καραγιάννης, 2007).

Τα προαναφερθέντα έγγραφα θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο και υπόκεινται σε έλεγχο σύμφωνα με τα άρθρα 36, 36α και 37 του ίδιου νόμου. Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει επίσης τη σύνταξη της κατάστασης λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης, η οποία, ωστόσο, δεν είναι υποχρεωτική για δημοσίευση. Παράλληλα, η σύγχρονη λογιστική αφορά τη διαδικασία μέτρησης, καταγραφής και διαβίβασης οικονομικών πληροφοριών για μια επιχείρηση. Κάθε επιχειρηματική συναλλαγή αποτελεί ένα οικονομικό γεγονός που καταγράφεται για λογιστικούς σκοπούς. Γενικότερα, η συναλλαγή αυτή μπορεί να αφορά την αλληλεπίδραση μεταξύ οικονομικών φορέων, όπως πελάτες, επιχειρήσεις και προμηθευτές. Στο πλαίσιο μιας οργανωμένης λογιστικής διαδικασίας, οι συναλλαγές ταξινομούνται σε λογαριασμούς (Παπακώστα, 2013).

Υπάρχουν επτά (7) βασικοί τύποι λογαριασμών στους οποίους κατατάσσονται όλες οι επιχειρηματικές συναλλαγές: στοιχεία ενεργητικού, υποχρεώσεις, μετοχικό κεφάλαιο, έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες. Η τήρηση λογιστικών βιβλίων διασφαλίζει τη συνεχή καταγραφή των μεταβολών στους λογαριασμούς κατά τη διάρκεια της λειτουργίας μιας επιχείρησης. Οι έννοιες της χρέωσης και της πίστωσης αποτελούν τον πυρήνα του συστήματος διπλογραφικής λογιστικής, το οποίο εφαρμόζεται στα βιβλία τρίτης

κατηγορίας. Στη λογιστική, η χρέωση αντιστοιχεί σε εγγραφή στη δεξιά πλευρά ενός λογαριασμού ημερολογίου, ενώ η πίστωση καταγράφεται στη δεξιά πλευρά. Για να υπάρχει ισορροπία, το άθροισμα των χρεώσεων και των πιστώσεων κάθε συναλλαγής πρέπει να είναι ίσο (Παπακώστα, 2013).

Η έννοια της χρέωσης δεν σημαίνει πάντα αύξηση, όπως και η πίστωση δεν υποδηλώνει απαραίτητα μείωση. Μια χρέωση μπορεί να αυξήσει έναν λογαριασμό μειώνοντας έναν άλλο. Για παράδειγμα, οι χρεώσεις αυξάνουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών του ενεργητικού, ενώ μειώνουν τις υποχρεώσεις και τα ίδια κεφάλαια, διατηρώντας τη βασική λογιστική εξίσωση: $\text{Ενεργητικό} = \text{Υποχρεώσεις} + \text{Ίδια Κεφάλαια}$. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, οι χρεώσεις αυξάνουν τα έξοδα και τις ζημίες, ενώ οι πιστώσεις μειώνουν τα υπόλοιπα αυτών των λογαριασμών. Αντίθετα, οι πιστώσεις αυξάνουν τα έσοδα και τα κέρδη, ενώ οι χρεώσεις τα μειώνουν (Παπακώστα, 2013).

2.7.2 Η Έννοια του Κεφαλαίου και της Διατήρησής του

Η έννοια του κεφαλαίου και της διατήρησής του αποτελεί μια θεμελιώδη αρχή στη χρηματοοικονομική και λογιστική επιστήμη, έχοντας σημαντικές επιπτώσεις στη μέτρηση της οικονομικής επίδοσης και της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης. Το κεφάλαιο μπορεί να οριστεί ως οι χρηματοοικονομικοί και φυσικοί πόροι που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση για τη δημιουργία αξίας και τη διατήρηση της βιωσιμότητάς της. Η διατήρησή του αναφέρεται στην ανάγκη εξασφάλισης ότι η οικονομική οντότητα διατηρεί τουλάχιστον την αξία του επενδυμένου κεφαλαίου, προκειμένου να προστατευθούν οι επενδυτές, οι μέτοχοι και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς από τη διάβρωσή του λόγω πληθωριστικών πιέσεων, λογιστικών μεταβολών και χρηματοοικονομικών αστάθειας (Barker & Penman, 2020).

Η έννοια της διατήρησης του κεφαλαίου στηρίζεται σε δύο βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις: τη χρηματοοικονομική και τη φυσική διατήρηση του κεφαλαίου. Η χρηματοοικονομική διατήρηση του κεφαλαίου επικεντρώνεται στη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης του κεφαλαίου μιας επιχείρησης, διασφαλίζοντας ότι τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία στο τέλος μιας περιόδου είναι ίσα ή μεγαλύτερα από αυτά που

υπήρχαν στην αρχή της περιόδου, μετά την αφαίρεση οποιωνδήποτε διανομών προς τους μετόχους (Irvine & Lucas, 2016). Αντίθετα, η φυσική διατήρηση του κεφαλαίου βασίζεται στη διατήρηση της ικανότητας μιας επιχείρησης να παράγει αγαθά και υπηρεσίες στο ίδιο επίπεδο, ανεξαρτήτως των μεταβολών στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της (Whittington, 2017).

Η διατήρηση του κεφαλαίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις λογιστικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) υιοθετούν κυρίως τη χρηματοοικονομική διατήρηση του κεφαλαίου, βασιζόμενα στην εύλογη αξία και σε μεθόδους που επιτρέπουν τη ρεαλιστικότερη αποτύπωση της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης (Barth et al., 2012). Η χρήση της εύλογης αξίας αντί της ιστορικής κοστολόγησης προσφέρει μια πιο δυναμική και επικαιροποιημένη προσέγγιση στην αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, επιτρέποντας στους επενδυτές και στους οικονομικούς αναλυτές να έχουν μια πιο ακριβή εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης (Christensen & Nikolaev, 2013).

Ωστόσο, η εύλογη αξία έχει δεχθεί κριτική ως προς τη σταθερότητα της, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στις οικονομικές καταστάσεις, επηρεάζοντας αρνητικά τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων και τη διατήρηση της οικονομικής σταθερότητας των επιχειρήσεων (Laux & Leuz, 2010). Επιπλέον, η υπερβολική εξάρτηση από την εύλογη αξία μπορεί να δημιουργήσει αβεβαιότητα, καθώς η εκτίμηση της αξίας βασίζεται σε αγοραίες συνθήκες που μπορεί να είναι ασταθείς και δύσκολα προβλέψιμες (Barker & Penman, 2020). Αυτό καθιστά απαραίτητη την προσεκτική διαχείριση του κεφαλαίου και τη λογιστική διατήρησή του, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της επιχείρησης μακροπρόθεσμα.

Η διατήρηση του κεφαλαίου είναι επίσης στενά συνδεδεμένη με τη φορολογική πολιτική και τη χρηματοοικονομική ρύθμιση. Σε πολλές χώρες, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρούν ένα ελάχιστο επίπεδο κεφαλαίου προκειμένου να προστατεύσουν τους πιστωτές και να διασφαλίσουν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα (Nobes & Stadler, 2015). Επιπλέον, η λογιστική αντιμετώπιση των αποθεμάτων, των

αποσβέσεων και των επενδυτικών αποδόσεων επηρεάζει τη διατήρηση του κεφαλαίου, καθώς ο τρόπος με τον οποίο καταγράφονται και αποτιμώνται οι οικονομικές συναλλαγές μπορεί να επηρεάσει την κεφαλαιακή βάση μιας επιχείρησης (Penman, 2019).

Οι επιχειρήσεις που επιδιώκουν τη διατήρηση του κεφαλαίου συχνά εφαρμόζουν στρατηγικές κεφαλαιακής διαχείρισης, όπως η διατήρηση επαρκών ταμειακών ροών, η αναδιάρθρωση χρεών και η βελτιστοποίηση του κόστους κεφαλαίου. Οι στρατηγικές αυτές επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τους κινδύνους που συνδέονται με την οικονομική αβεβαιότητα, τις διακυμάνσεις των τιμών και τις αλλαγές στα λογιστικά πρότυπα (DeGeorge et al., 2016).

Συμπερασματικά, η έννοια του κεφαλαίου και της διατήρησής του αποτελεί βασική πτυχή της λογιστικής και της χρηματοοικονομικής διαχείρισης, επηρεάζοντας άμεσα την οικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και τη σταθερότητα των χρηματοοικονομικών αγορών. Η χρηματοοικονομική και φυσική διατήρηση του κεφαλαίου διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της αξίας των επιχειρήσεων και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών.

Παρόλο που η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ και η χρήση της εύλογης αξίας προσφέρουν μια πιο επικαιροποιημένη εικόνα της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά τη σταθερότητα και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων. Η διατήρηση του κεφαλαίου παραμένει ζωτικής σημασίας για τη λήψη στρατηγικών επιχειρηματικών αποφάσεων και για την προστασία των ενδιαφερόμενων μερών από οικονομικούς κινδύνους και αβεβαιότητες.

2.7.3 Δομή και Περιεχόμενο των Οικονομικών Καταστάσεων

Η κοστολογική διαδικασία ως προς την δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, επικεντρώνεται στην κατανομή του κόστους μεταξύ των

διαφόρων τομέων ή δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, προκειμένου να παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την κοστολόγηση και τιμολόγηση προϊόντων, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης, καθώς και τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Οι ειδικοί στον τομέα της κοστολόγησης στις επιχειρήσεις, μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο κύριων μεθόδων: της άμεσης ή διαφορικής κοστολόγησης και της πλήρους κοστολόγησης ή απορρόφησης (Καραγιάννης, Καραγιάννη, Καραγιάννης, 2007).

Η άμεση κοστολόγηση άρχισε να εφαρμόζεται στις Ηνωμένες Πολιτείες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με σκοπό την προετοιμασία χρηματοοικονομικών καταστάσεων για εσωτερική χρήση. Στην Ελλάδα, η συγκεκριμένη μέθοδος δεν έχει υιοθετηθεί εκτενώς. Σύμφωνα με την άμεση κοστολόγηση, μόνο τα κόστη παραγωγής που σχετίζονται άμεσα με τη διαδικασία παραγωγής λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του κόστους των προϊόντων (Παπακώστα, 2013). Το σταθερό τμήμα αυτών των δαπανών αντιμετωπίζεται ως κόστος περιόδου, δηλαδή ως έξοδο που επηρεάζει άμεσα τα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης, μειώνοντας τα έσοδα, με τρόπο ανάλογο με άλλα έξοδα της περιόδου, όπως τα γενικά έξοδα διοίκησης (ΓΕΔ) και τα γενικά έξοδα παραγωγής (ΓΕΠ).

Στο πλαίσιο της άμεσης κοστολόγησης, γίνεται σαφής διαχωρισμός των στοιχείων κόστους βάσει της συμπεριφοράς τους, κατατάσσοντάς τα σε σταθερά και μεταβλητά. Αυτός ο διαχωρισμός πραγματοποιείται αρχικά κατά την καταχώρηση των δαπανών και διατηρείται καθ' όλη τη διάρκεια της κοστολογικής διαδικασίας. Το άμεσο μεταβλητό κόστος κάθε τμήματος αναφέρεται στις δαπάνες που προκαλούνται άμεσα από τη λειτουργία ή δραστηριότητα του συγκεκριμένου τμήματος, ενώ το άμεσο σταθερό κόστος αφορά τις δαπάνες που απαιτούνται για να βρίσκεται το τμήμα σε λειτουργική ετοιμότητα. Επιπλέον, υπάρχουν ημιμεταβλητές δαπάνες, οι οποίες διαφοροποιούνται ανάλογα με τα επίπεδα απασχόλησης και αποτελούνται από ένα σταθερό και ένα μεταβλητό στοιχείο. Τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνουν τα γενικά βιομηχανικά έξοδα (ΓΒΕ) και την άμεση εργασία, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών της αγοράς εργασίας.

Για τον προσδιορισμό του οικονομικού αποτελέσματος (είτε θετικού είτε αρνητικού), χρησιμοποιούνται οι έννοιες του βιομηχανικού περιθωρίου συμβολής και

του περιθωρίου συμβολής ή συνεισφοράς. Το βιομηχανικό περιθώριο συμβολής αντιπροσωπεύει το ποσό που απομένει για την κάλυψη των μεταβλητών και σταθερών εξόδων και, αφού αυτά καλυφθούν, για την επίτευξη κέρδους. Υπολογίζεται αφαιρώντας το μεταβλητό κόστος παραγωγής (άμεσα υλικά, άμεση εργασία, ΓΒΕ) από τις συνολικές πωλήσεις. Το περιθώριο συμβολής, από την άλλη, είναι το ποσό που απομένει μετά την κάλυψη των σταθερών εξόδων, αποτελώντας τη βάση για το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα. Προκύπτει αν από το βιομηχανικό περιθώριο συμβολής αφαιρεθούν τα μεταβλητά έξοδα διοίκησης και παραγωγής (ΓΕΔ, ΓΕΠ).

Όσον αφορά τη δημόσια λογιστική ως προς την δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, ο νόμος 2362/1995 περιγράφει τις διατάξεις που διέπουν το Λογιστικό Σύστημα του Δημοσίου και τη διαχείριση των δημοσίων εσόδων και εξόδων, με άμεση επίδραση στη διαμόρφωση του κρατικού προϋπολογισμού στην Ελλάδα. Ο Υπουργός Οικονομικών είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των κρατικών οικονομικών, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών επιφορτίζεται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη σύνταξη του ισολογισμού.

Η παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας της κεντρικής διοίκησης γίνεται με το λογιστικό πρότυπο της ταμειακής βάσης. Το σύστημα διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών χαρακτηρίζεται από συγκεντρωτικότητα, καθώς όλες οι συναλλαγές των δημοσίων φορέων, καθώς και η σύνταξη ισολογισμών και απολογισμών, υπάγονται στην ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό περιλαμβάνουν τα δημόσια έσοδα, το υπόλοιπο των κρατικών λογαριασμών, το δημόσιο χρέος, το ύψος των δημοσίων δαπανών και τα ανεξόφλητα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ιδρύματα στο κράτος (Παπακώστα, 2013).

Οι λογαριασμοί τάξεως αποτυπώνουν τις ανειλημμένες υποχρεώσεις του κράτους και τις σχετικές εγγυήσεις, παρέχοντας μια γενική εικόνα της κρατικής οικονομικής κατάστασης και της κίνησης εσόδων και εξόδων. Οι λογαριασμοί αυτοί διακρίνονται σε εκείνους που αφορούν την παρακολούθηση του προϋπολογισμού και σε εκείνους που σχετίζονται με τη διαχείριση των ταμειακών ροών. Η ταμειακή λογιστική δεν επιτρέπει τον επαρκή καθορισμό του πραγματικού κόστους των κρατικών δραστηριοτήτων, γεγονός που αποτελεί μια από τις βασικές της αδυναμίες.

Η σημερινή μορφή του ισολογισμού δεν εξασφαλίζει την αυτοτέλεια των χρήσεων και δεν αποτυπώνει με σαφήνεια τη χρηματοοικονομική θέση του Δημοσίου, ενώ η ποιοτική πληροφόρηση είναι περιορισμένη, καθώς πολλά δεδομένα καταγράφονται ως ταμειακές ροές αντί να ενσωματώνονται στο ενεργητικό ή το παθητικό. Το ευρύ κοινό δυσκολεύεται να κατανοήσει τις έννοιες του ισολογισμού και του απολογισμού, ενώ η λογιστική μεθοδολογία της ταμειακής βάσης δεν επιτρέπει μια ολοκληρωμένη εικόνα των κρατικών δαπανών (Βρουστούρης & Πρωτοψάλτης, 2002).

Το δημόσιο λογιστικό σύστημα, από τη στιγμή της δημιουργίας του, εξυπηρετούσε αποκλειστικά τις ανάγκες δημοσιονομικής διαχείρισης, χωρίς να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες. Ως αποτέλεσμα, έχουν δημιουργηθεί διαδικασίες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις διαφάνειας και πληροφόρησης. Μια σημαντική αδυναμία είναι η μη διάκριση των συναλλαγών μεταξύ δαπανών για την απόκτηση πάγιων στοιχείων ενεργητικού και των απλών πληρωμών, καθώς αντιμετωπίζονται εξίσου ως ταμειακές εκροές.

Επιπλέον, το σύστημα της ταμειακής λογιστικής ενδέχεται να οδηγήσει σε παραμορφωμένη απεικόνιση των οικονομικών δεδομένων, όπως η καταγραφή της εκταμίευσης ενός δανείου ως έσοδο, χωρίς την ανάλογη καταγραφή της υποχρέωσης αποπληρωμής του. Ωστόσο, σε πολλές χώρες του εξωτερικού, η δεδουλευμένη βάση λογιστικής έχει ήδη εφαρμοστεί πλήρως τόσο για τη δημόσια λογιστική όσο και για την κατάρτιση του προϋπολογισμού (Ντζανάτος, 2008).

Τέλος, η υιοθέτηση της δεδουλευμένης λογιστικής βελτιώνει τη διαφάνεια των δημόσιων οικονομικών και ενισχύει τη σχέση κόστους-απόδοσης των κρατικών δραστηριοτήτων. Το σύστημα αυτό επιτρέπει την καταγραφή των συναλλαγών τη στιγμή που πραγματοποιούνται, ανεξάρτητα από το πότε υλοποιούνται οι ταμειακές ροές, παρέχοντας έτσι μια πιο ακριβή εικόνα της οικονομικής διαχείρισης του Δημοσίου (Καραγιάννης, Καραγιάννη, Καραγιάννης, 2007).

2.8 Η Εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στις Ελληνικές Επιχειρήσεις

Τον Φεβρουάριο του 2010, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέσπισε έναν κανονισμό που απαιτούσε από όλες τις εισηγμένες εταιρείες στις χρηματιστηριακές αγορές των κρατών-μελών της να καταρτίζουν τις ενοποιημένες οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία μετονομάστηκαν σε Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) (Albu et al., 2011; Doukakis, 2010; Liu, 2011).

Από την 1η Ιανουαρίου 2005, οπότε και τέθηκε σε εφαρμογή ο συγκεκριμένος κανονισμός (Δουκάκης, 2010), περίπου 7000 εταιρείες στην Ευρώπη που ήταν εισηγμένες στα χρηματιστήρια υποχρεώθηκαν να υιοθετήσουν τα ΔΠΧΠ για τη χρηματοοικονομική τους αναφορά (Callao et al., 2009). Επιπλέον, διάφορες αναπτυσσόμενες οικονομίες υιοθέτησαν αυτό το κανονιστικό πλαίσιο, ιδιαίτερα εκείνες που επιδιώκουν την προσέλκυση ξένων επενδύσεων (Al-Shammari et al., 2008).

Στην Ελλάδα, τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ θεωρούνται προσανατολισμένα προς τους μετόχους, καθώς οι οικονομικές καταστάσεις βασίζονται στην εύλογη αξία (Alexander & Archer, 2001). Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη μεταβλητότητα τόσο στις λογιστικές αξίες όσο και στα αναφερόμενα κέρδη, λόγω της εξάρτησής τους από την εύλογη αξία (Barth et al., 2006; Hung & Subramanyam, 2007). Για παράδειγμα, οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σύμφωνα με την υψηλότερη εύλογη αξία τους, εφόσον αυτή μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα (Al-Yaseen & Al-Khadash, 2011). Αντίθετα, τα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στη χαμηλότερη εύλογη αξία, με βάση την καλύτερη εκτίμηση ενός μελλοντικού διακανονισμού (Songlan & Kathryn, 2010).

Σε θεωρητικό επίπεδο, η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ αναμένεται να συμβάλει στη δημιουργία πιο συγκρίσιμων και διαφανών οικονομικών αναφορών, μειώνοντας έτσι την ανάγκη για εξειδικευμένη ανάλυση από ξένους εμπειρογνώμονες και ενισχύοντας τις διασυννοριακές επενδύσεις. Έρευνα των Covrig et al. (2007) έδειξε ότι η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ συσχετίζεται με υψηλότερα επίπεδα συμμετοχής ξένων αμοιβαίων κεφαλαίων, ειδικά σε επιχειρήσεις που υιοθέτησαν εθελοντικά τα πρότυπα. Παράλληλα, σύμφωνα με

τους Chen et al. (2014), η εφαρμογή των ΔΠΧΠ μπορεί να διευκολύνει την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και να ενισχύσει τη διασυνοριακή διαπραγμάτευση μετοχών σε αγορές όπου τα ΔΠΧΠ εφαρμόζονται υποχρεωτικά.

Η επίδραση της υποχρεωτικής υιοθέτησης των ΔΠΧΠ φαίνεται να είναι μεγαλύτερη σε χώρες με ήδη εναρμονισμένες λογιστικές πρακτικές, ενώ είναι πιο περιορισμένη σε κράτη όπου οι προηγούμενες εθνικές προδιαγραφές διέφεραν σημαντικά, λόγω μικρότερης πρόσβασης σε ξένα κεφάλαια και χαμηλότερων απαιτήσεων γνωστοποίησης πριν από την υιοθέτηση των προτύπων.

Τα ΔΠΧΠ αποτελούν ένα σύνολο διεθνών λογιστικών προτύπων που καθορίζουν τον τρόπο αναφοράς ορισμένων συναλλαγών και γεγονότων στις οικονομικές καταστάσεις. Σε αντίθεση με το ελληνικό λογιστικό σύστημα, το οποίο βασίζεται σε αυστηρούς κανόνες, τα ΔΠΧΠ ακολουθούν μια αρχές-βασισμένη προσέγγιση, δίνοντας στη διοίκηση μεγαλύτερη ευελιξία στον τρόπο που προετοιμάζει τις οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας. Ο τρόπος παρουσίασης των χρηματοοικονομικών στοιχείων μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη των επενδυτών για την οικονομική θέση και απόδοση μιας εταιρείας, καθώς και να έχει αντίκτυπο στη σύνταξη συμβάσεων και τον υπολογισμό φορολογικών υποχρεώσεων (Αληφάντης, 2015).

Η δυνατότητα των επιχειρήσεων να συντάσσουν οικονομικές εκθέσεις βάσει των ΔΠΧΠ τους επιτρέπει να υιοθετήσουν ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, διευκολύνοντας έτσι τη συγκρισιμότητα των στοιχείων και την πρόσβαση σε ξένα κεφάλαια. Τα ΔΠΧΠ διαφοροποιούνται από τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα σε πολλούς τομείς, όπως η αποτίμηση άυλων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις, οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, τα συμβόλαια έργων, οι κρατικές επιδοτήσεις και οι φορολογικές υποχρεώσεις.

Στην πράξη, οι εταιρείες διαμορφώνουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις της χώρας στην οποία δραστηριοποιούνται, ενώ παράλληλα ενσωματώνουν προσαρμογές ώστε να συμβαδίζουν με διαφορετικά λογιστικά πρότυπα. Η διεθνής πίεση για την καθιέρωση ενιαίων λογιστικών προτύπων αυξάνεται, με τα ΔΠΧΠ να κερδίζουν έδαφος και τον αριθμό των διαφορετικών προτύπων να μειώνεται. Τα ΔΠΧΠ προορίζονται κυρίως για οντότητες με σκοπό το κέρδος και παρέχουν

πληροφορίες για την οικονομική απόδοση, τη χρηματοοικονομική θέση και τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης, εξυπηρετώντας τις ανάγκες επενδυτών, πιστωτών, εργαζομένων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

Η υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ αποτέλεσε μια δύσκολη διαδικασία, ιδίως για χώρες όπως η Ελλάδα, όπου οι εθνικές λογιστικές πρακτικές διαμορφώνονταν συχνά βάσει δημοσιονομικών αναγκών αντί για την παροχή ολοκληρωμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (Αληφάντης, 2015). Παρά τις προκλήσεις, η χρήση των ΔΠΧΠ διευκολύνει τη συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων και προσφέρει αυξημένη διαφάνεια στις αγορές.

Η κατάσταση ταμειακών ροών αποτελεί ένα κρίσιμο στοιχείο στην αξιολόγηση μιας εταιρείας, παρέχοντας πληροφορίες που δεν αντικατοπτρίζονται πλήρως στον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Καθώς τα ΔΠΧΠ συνεχίζουν να κερδίζουν έδαφος ως το κυρίαρχο λογιστικό πλαίσιο, καθίσταται σημαντικό για τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τα κύρια χαρακτηριστικά τους, καθώς είναι πιθανό ότι ακόμη και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα θα χρειαστεί να τα υιοθετήσουν στο μέλλον (Αληφάντης, 2015).

Τέλος, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ αντιπροσωπεύει μια οικονομική επανάσταση με θετικές επιπτώσεις. Η παροχή ακριβών και αξιόπιστων χρηματοοικονομικών πληροφοριών μέσω της εφαρμογής τους από τις ελληνικές εταιρείες θεωρείται ως ένας από τους πιο κρίσιμους παράγοντες για την οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις αγορές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – Σύγκριση Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

3.1 Διαφορές Μεταξύ των Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

Η σύγκλιση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων με τις διεθνείς πρακτικές αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων της χώρας με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ). Ο σχετικός νόμος ενσωματώνει τις λογιστικές διατάξεις της Οδηγίας 34/2013/ΕΕ με ακρίβεια και πληρότητα στην εθνική νομοθεσία, καθιστώντας το ελληνικό λογιστικό πλαίσιο συμβατό με τις διεθνείς απαιτήσεις. Η υιοθέτηση ενός λογιστικού συστήματος κατανοητού από τη διεθνή αγορά δημιουργεί ένα περιβάλλον διαφάνειας και συγκρισιμότητας, διευκολύνοντας την πρόσβαση των ελληνικών επιχειρήσεων σε εγχώριες και διεθνείς αγορές (Αληφάντης, 2015).

Η εφαρμογή αυτού του συστήματος προσφέρει ένα ουσιαστικό εργαλείο στις επιχειρήσεις που αναζητούν ευκαιρίες ανάπτυξης, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Οι οικονομικές καταστάσεις αποσυνδέονται από τη φορολογική νομοθεσία ή, τουλάχιστον, δίνεται η δυνατότητα μεγαλύτερης ανεξαρτησίας από αυτήν, με αποτέλεσμα την ακριβέστερη αποτύπωση της οικονομικής θέσης των επιχειρήσεων. Αυτό ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και προάγει έναν υγιή ανταγωνισμό μέσω της αυξημένης συγκρισιμότητας των οικονομικών στοιχείων (Αληφάντης, 2015).

Τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα επιδιώκουν την ενοποίηση, την ενημέρωση και τη βελτίωση των λογιστικών κανόνων, όπως αυτοί ορίζονται στα άρθρα 16-24 του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Σκοπός αυτής της προσέγγισης είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, λειτουργικού λογιστικού πλαισίου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τόσο των επιχειρήσεων όσο και των άλλων οικονομικών οντοτήτων.

Παράλληλα, αντιμετωπίζεται η πολυπλοκότητα που χαρακτήριζε το προηγούμενο σύστημα. Για πρώτη φορά, όλοι οι λογιστικοί κανόνες ενσωματώνονται σε έναν νόμο, δομημένο με βάση τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, παρέχοντας ένα σαφές και

εναρμονισμένο σύνολο κατευθυντήριων γραμμών για επιχειρήσεις και λογιστές. Η κωδικοποίηση των φορολογικών διατάξεων που αφορούν τις λογιστικές προβλέψεις, είτε αυτές περιλαμβάνονται στον νόμο 2190/1920, είτε σχετίζονται με τα ΔΠΧΑ, είτε προκύπτουν από την Οδηγία 2013/34/ΕΕ, αποτελεί μια σημαντική νομοθετική μεταρρύθμιση (ΕΕ, 2013/34).

Η νέα νομοθεσία εφαρμόζεται σε όλες τις οντότητες χωρίς σημαντικές εξαιρέσεις και λαμβάνει υπόψη την ευρωπαϊκή αρχή της «προτεραιότητας των μικρών επιχειρήσεων» με στόχο τη μείωση του διοικητικού κόστους. Το νέο πλαίσιο διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία σταθερών και ασφαλών συνθηκών στην αγορά. Επιπλέον, η εφαρμογή των προτύπων αυτών διευκολύνει την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και κεφαλαίων, καθώς οι οικονομικές καταστάσεις των ελληνικών επιχειρήσεων συμμορφώνονται με τους διεθνείς λογιστικούς κανόνες.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), που εκδίδονται από το International Accounting Standards Board (IASB), αποσκοπούν στη δημιουργία και προώθηση ενός αξιόπιστου και υψηλής ποιότητας πλαισίου χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις διεθνείς αγορές. Η υιοθέτηση αυτών των προτύπων από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2005 θεωρήθηκε ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της διεθνούς λογιστικής των τελευταίων δεκαετιών. Στην Ελλάδα, η εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) και η ενσωμάτωση των λογιστικών οδηγιών της ΕΟΚ από το 1980, σηματοδότησαν τη μετάβαση στη σύγχρονη λογιστική πρακτική. Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, αν και αποτελεί μια λογιστική επανάσταση, έχει δημιουργήσει προκλήσεις όσον αφορά τη νομοθετική και θεσμική εναρμόνιση (Αληφάντης, 2015).

Παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις στη φορολογική ρύθμιση για την εφαρμογή των ΔΛΠ, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται νομικά κενά και αμφισβητήσεις από τις φορολογικές αρχές. Ταυτόχρονα, η εισαγωγή των ΔΛΠ στην αγορά δημιούργησε προβλήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία δύο λογιστικών μοντέλων, τα οποία παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ τους. Αυτό οδήγησε σε φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, καθώς το

διαφορετικό επίπεδο γνωστοποιήσεων και ορισμών οικονομικών μεγεθών επηρεάζει το λειτουργικό κόστος και την οικονομική διαχείριση των εταιρειών. Παράλληλα, οι εξελίξεις στον χώρο της λογιστικής έχουν οδηγήσει στην υιοθέτηση εξειδικευμένων διαδικασιών ελέγχου, όπως οι διαδικασίες τακτικού και ειδικού ελέγχου, η επισκόπηση και η διαχειριστική αξιολόγηση. Η προσαρμογή των ελέγχων σε σύγχρονα μηχανογραφικά συστήματα επιτρέπει την εφαρμογή πιο σύνθετων στατιστικών μοντέλων για την ανάλυση οικονομικών δεδομένων (Αληφάντης, 2015).

Παρόλο που τα ΕΛΠ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων, δεν έχουν γίνει αποδεκτά σε διεθνές επίπεδο, δημιουργώντας δυσκολίες για τις ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό. Αυτό σημαίνει ότι συχνά απαιτείται η σύνταξη δύο διαφορετικών συνόλων οικονομικών καταστάσεων: ενός σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και ενός σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές άλλων χωρών. Επίσης, η ευελιξία που παρέχουν τα ΕΛΠ μπορεί να οδηγήσει σε χειραγώγηση οικονομικών στοιχείων, καθώς οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τις λογιστικές μεθόδους που προτιμούν, παρουσιάζοντας μόνο τα επιθυμητά οικονομικά αποτελέσματα.

Για παράδειγμα, η αλλαγή της μεθόδου αποτίμησης αποθεμάτων μπορεί να αυξήσει τα έσοδα της τρέχουσας χρήσης, δημιουργώντας την ψευδαίσθηση αυξημένης κερδοφορίας, ακόμα και αν δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Παρότι τα ΔΠΧΑ απαιτούν αιτιολόγηση των αλλαγών στις λογιστικές πολιτικές, πολλές εταιρείες μπορούν να βρουν τρόπους να προσαρμόσουν τις αναφορές τους σύμφωνα με τα συμφέροντά τους (Αληφάντης, 2015).

Επιπλέον, η υιοθέτηση των ΕΛΠ συνοδεύεται από υψηλό κόστος εφαρμογής, ιδιαίτερα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Παρότι οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις, οι μικρότερες επιχειρήσεις συχνά επιβαρύνονται με δυσανάλογο κόστος, καθώς χρειάζονται εξωτερικούς συμβούλους ή επιπρόσθετη εκπαίδευση προσωπικού. Το κόστος αυτό περιλαμβάνει την προσαρμογή των λογιστικών συστημάτων, την εκπαίδευση των εργαζομένων και την αποτίμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Επιπλέον, η δομή των ΕΛΠ αποκλείει τη δημιουργία γενικού λογαριασμού χαρτοφυλακίου, στερώντας από

τις επιχειρήσεις ένα σημαντικό εργαλείο διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών τους δεδομένων (Αληφάντης, 2015).

Καθώς η διεθνής αγορά προσανατολίζεται όλο και περισσότερο προς τα ΔΠΧΑ, πολλές χώρες υιοθετούν ένα κοινό σύνολο λογιστικών κανόνων που διευκολύνουν τη συγκρισιμότητα και την προσβασιμότητα των επενδύσεων. Ωστόσο, η μετάβαση αυτή συνοδεύεται από προκλήσεις, καθώς οι διαφορετικές λογιστικές πρακτικές επηρεάζουν τον τρόπο παρουσίασης και ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεδομένων, δημιουργώντας νέες απαιτήσεις και προσαρμογές για τις επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – Σύγκριση Δ.Λ.Π. και Ε.Λ.Π.

4.1 Λογιστικά Παραδείγματα της Εφαρμογής των Ε.Λ.Π

Η εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ε.Λ.Π.) έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στη χρηματοοικονομική αναφορά των επιχειρήσεων, βελτιώνοντας τη συγκρισιμότητα, τη διαφάνεια και την ακρίβεια των οικονομικών καταστάσεων. Τα Ε.Λ.Π. αντικατέστησαν το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.), εναρμονίζοντας το λογιστικό σύστημα της Ελλάδας με τις διεθνείς πρακτικές και ειδικότερα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα των Ε.Λ.Π. είναι η προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις των επιχειρήσεων, ενισχύοντας την αξιοπιστία των οικονομικών δεδομένων (Papalexiou, 2017). Ωστόσο, η εφαρμογή τους απαιτεί προσαρμογή τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τους λογιστές, καθώς περιλαμβάνουν διαφορετικές μεθόδους αναγνώρισης εσόδων, αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων και λογιστικής διαχείρισης των οικονομικών αποτελεσμάτων (Nikolopoulos & Evaggelinos, 2018).

Η εφαρμογή των Ε.Λ.Π. διαφέρει από τα παλαιότερα λογιστικά πρότυπα στην Ελλάδα, καθώς εισάγει μια πιο σύγχρονη και οικονομικά αποδοτική προσέγγιση στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αλλαγή στον τρόπο καταγραφής και απόσβεσης των παγίων στοιχείων. Σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π., οι επιχειρήσεις πρέπει να προχωρούν σε συστηματική αποτίμηση των παγίων, εφαρμόζοντας αποσβέσεις που βασίζονται στην ωφέλιμη ζωή τους, ενώ παράλληλα έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ της μεθόδου του ιστορικού κόστους και της εύλογης αξίας (Tzovas, 2020). Αυτό επιτρέπει μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα στις επιχειρήσεις και μειώνει τις στρεβλώσεις που ενδεχομένως προκύπτουν από την υπερβολική χρήση των ιστορικών δεδομένων.

Ένα άλλο σημαντικό σημείο εφαρμογής των Ε.Λ.Π. αφορά την αναγνώριση και καταχώρηση των εσόδων. Σύμφωνα με τα νέα πρότυπα, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν η επιχείρηση έχει μεταφέρει τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη και όχι όταν εισπράττεται το αντίτιμο. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των συμβολαίων και των έργων με μακροχρόνια διάρκεια, καθώς επιτρέπει την ακριβέστερη απεικόνιση της οικονομικής τους θέσης (Baralexis & Papadakis, 2019). Επιπλέον, η εφαρμογή του αρχείου εσόδων-εξόδων και η υιοθέτηση της αρχής της δεδουλευμένης βάσης ενισχύουν την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και καθιστούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση πιο κατανοητή για τους επενδυτές και τις εποπτικές αρχές.

Στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής των Ε.Λ.Π., ακολουθεί ένα λογιστικό παράδειγμα που αναδεικνύει τη διαφοροποίηση στην αναγνώριση εσόδων και αποσβέσεων μιας εταιρείας με βάση τα Ε.Λ.Π. Ας υποθέσουμε ότι μια εταιρεία αγοράζει ένα μηχάνημα αξίας 100.000 ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2020. Σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π., η επιχείρηση πρέπει να αποσβέσει το μηχάνημα βάσει της ωφέλιμης ζωής του, η οποία εκτιμάται στα 10 έτη, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης. Επιπλέον, υποθέτουμε ότι το μηχάνημα δεν έχει υπολειμματική αξία. Η ετήσια απόσβεση υπολογίζεται ως εξής:

Απόσβεση ανά έτος = Κόστος απόκτησης / Ωφέλιμη ζωή

= 100.000 ευρώ / 10 έτη

= 10.000 ευρώ ετησίως

Για τη χρήση του 2020, η επιχείρηση θα καταγράψει την ακόλουθη εγγραφή στα λογιστικά της βιβλία:

Χρέωση: Έξοδα Αποσβέσεων 10.000 ευρώ

Πίστωση: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις 10.000 ευρώ

Η απόσβεση αυτή θα επαναλαμβάνεται ετησίως έως το τέλος της ωφέλιμης ζωής του μηχανήματος, μειώνοντας σταδιακά την καθαρή λογιστική αξία του. Σταδιακά, ο ισολογισμός της εταιρείας θα καταγράφει το πάγιο με την προσαρμοσμένη του αξία, ενώ οι αποσβέσεις θα επηρεάζουν τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης.

Συμπερασματικά, τα Ε.Λ.Π. έχουν αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα καταγράφουν και παρουσιάζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις. Η σωστή εφαρμογή των προτύπων αυτών απαιτεί προσαρμογή τόσο από τους λογιστές όσο και από τις ίδιες τις επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της χρηματοοικονομικής αναφοράς. Μέσω της βελτίωσης της συγκρισιμότητας, της ακριβέστερης απεικόνισης της χρηματοοικονομικής θέσης και της ενίσχυσης της λογοδοσίας, τα Ε.Λ.Π. συμβάλλουν στη βελτίωση του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος και στη δημιουργία σταθερότερων και πιο διαφανών αγορών.

4.2 Λογιστικά Παραδείγματα της Εφαρμογής των Δ.Λ.Π

Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) έχει αλλάξει δραστικά τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις, διασφαλίζοντας μεγαλύτερη διαφάνεια, συγκρισιμότητα και αξιοπιστία στις οικονομικές πληροφορίες που δημοσιεύουν. Τα Δ.Λ.Π. έχουν υιοθετηθεί από πολλές χώρες, επιτρέποντας την εναρμόνιση της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ διαφορετικών επιχειρηματικών περιβαλλόντων και βιομηχανιών (Barth et al., 2012).

Μέσω της εφαρμογής αυτών των προτύπων, οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να παρέχουν πιο ακριβή οικονομικά δεδομένα, που αντικατοπτρίζουν τη

χρηματοοικονομική τους θέση με μεγαλύτερη ακρίβεια, μειώνοντας την πληροφοριακή ασυμμετρία και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των επενδυτών (Christensen et al., 2013).

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. αφορά διάφορους λογιστικούς τομείς, όπως η αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων, η αναγνώριση εσόδων, η διαχείριση αποσβέσεων και η αντιμετώπιση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά των Δ.Λ.Π. είναι η χρήση της εύλογης αξίας, που επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποτυπώνουν τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση σύμφωνα με τις τρέχουσες αγοραίες συνθήκες, παρά την αβεβαιότητα και τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει σε περιόδους κρίσεων (Laux & Leuz, 2010). Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που υιοθετούν τα Δ.Λ.Π. υποχρεούνται να συμμορφώνονται με αυστηρότερα πρότυπα αναγνώρισης εσόδων, μειώνοντας τις πιθανότητες δημιουργικής λογιστικής και τεχνητής διόγκωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων (De George et al., 2016).

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα εφαρμογής των Δ.Λ.Π. αφορά τη λογιστική αποτύπωση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16 «Ενσώματα Πάγια», οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να αποτιμούν τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού τους είτε στο κόστος κτήσης είτε στην εύλογη αξία. Η επιλογή της εύλογης αξίας μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στα οικονομικά αποτελέσματα, καθώς η αποτίμηση γίνεται με βάση την αγοραία αξία και όχι το ιστορικό κόστος (Barth & Landsman, 2018).

Ας υποθέσουμε ότι μια εταιρεία αγοράζει ένα κτίριο στις 1 Ιανουαρίου 2020 για 500.000 ευρώ. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16, η επιχείρηση έχει δύο επιλογές: να αποτιμήσει το κτίριο στο κόστος κτήσης ή να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο της εύλογης αξίας. Αν υποθέσουμε ότι η εταιρεία επιλέγει την αποτίμηση στην εύλογη αξία και ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2022, η αγοραία αξία του κτιρίου αυξάνεται στα 550.000 ευρώ, η εταιρεία πρέπει να αναγνωρίσει ένα κέρδος επανεκτίμησης ύψους 50.000 ευρώ. Η λογιστική εγγραφή θα είναι η εξής:

Χρέωση: Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία – Επανεκτίμηση 50.000 ευρώ

Πίστωση: Αποθεματικό Επανεκτίμησης 50.000 ευρώ

Αντίθετα, εάν η αξία του κτιρίου είχε μειωθεί στα 450.000 ευρώ, η εταιρεία θα έπρεπε να καταγράψει μια ζημία επανεκτίμησης:

Χρέωση: Ζημία Επανεκτίμησης 50.000 ευρώ

Πίστωση: Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία – Επανεκτίμηση 50.000 ευρώ

Αυτό το παράδειγμα δείχνει πως η χρήση της εύλογης αξίας μπορεί να επηρεάσει τα οικονομικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια μιας εταιρείας, κάτι που δεν θα συνέβαινε αν η εταιρεία χρησιμοποιούσε τη μέθοδο του κόστους. Ωστόσο, η μέθοδος της εύλογης αξίας επιτρέπει μια πιο ρεαλιστική αποτύπωση των περιουσιακών στοιχείων, βοηθώντας τους επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν καλύτερη εικόνα της πραγματικής οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης (Penman, 2019). Αυτή η μέθοδος διασφαλίζει ότι τα έσοδα αναγνωρίζονται στη σωστή χρονική περίοδο και δεν καθυστερούν έως ότου εισπραχθούν τα χρήματα, διασφαλίζοντας μεγαλύτερη διαφάνεια στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Horton et al., 2013).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. έχει συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προσφέροντας πιο ακριβή δεδομένα και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των ενδιαφερόμενων μερών.

Ωστόσο, η χρήση της εύλογης αξίας και οι νέες μέθοδοι αναγνώρισης εσόδων έχουν δημιουργήσει προκλήσεις για τις επιχειρήσεις, καθώς απαιτούν υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής κρίσης και αυξημένη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες αγοραίες συνθήκες.

Οι λογιστικές εγγραφές που παρουσιάστηκαν δείχνουν πως η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. επιτρέπει μια πιο ρεαλιστική αποτύπωση των οικονομικών στοιχείων, διευκολύνοντας τη διαδικασία λήψης επενδυτικών και στρατηγικών αποφάσεων.

Επιπλέον η συνεχής προσαρμογή σε αυτά αποτελεί αναγκαιότητα για κάθε σύγχρονη επιχείρηση που καλείται να δραστηριοποιηθεί στο διεθνοποιημένο οικονομικό περιβάλλον της εποχής μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

Αγιοσμυρνάκης, Βλ., (2006), “Διεθνείς οικονομικές σχέσεις”, Εκδόσεις Rosili.

Βαμβούκας, Α., Γ., (2004), “Διεθνείς οικονομικές σχέσεις”, Εκδόσεις Μπένου.

Βρουστούρης Π., Πρωτοψάλτης Α., 2002, Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Εκδόσεις ΣΟΕΛ.

Βρουστούρης Π., 2012, Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία και Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ, Εκδόσεις Περιοδικό Λογιστής, Τεύχος 121.

Γκίγκας, Δ., 2008, “Χρηματοοικονομική Λογιστική IFRS”, Εκδόσεις Κράτση, Αθήνα, 2008.

Grant Th., 2007, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης – Εξειδικευμένα Θέματα, Αθήνα, Α τόμος.

Γρηγοράκος, Θ., 2008, “Ανάλυση ερμηνεία του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου”, Εκδόσεις Κράτση, Αθήνα Γρηγοράκος, Θ. (2014). *Η Επιχειρούμενη Κατάργηση της Λογιστικοδιαχειριστικής Οργάνωσης Όλων των Οικονομικών Μονάδων της Χώρας (Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα) και Αντικατάσταση της με μια Παραλλαγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Διακρινόμενη από Συνοπτική Περιγραφή, Πλήθος Ασαφειών και Πολλούς Προαιρετικούς Χειρισμούς, που εκ του Ασφαλούς Οδηγούν όλα αυτά σε Λογιστική και Φορολογική Αναρχία και Ασυνδοσία. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: http://www.logistis.gr/default.asp?pid=4&la=1& art_id=391&tb3=1, πρόσβαση στις 05-01-2025.*

Δαλιάνη, Γ. & Δεληγιάννη, Θ. (2014). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα-Η Αναγκαία Εξέλιξη*. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.capital.gr/tax/2149458/ellinika-logistika-protupa-i-anagkaia-exelixi>, πρόσβαση στις 05-01-2025.

Ζήκου Π., (2010). Τραπεζική Λογιστική – Η Περίπτωση της Alpha Bank. Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική.

Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη Δ. Αικ., Καραγιάννης Δ., 2007, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Παραδείγματα – Εφαρμογές (Δ.Π.Χ.Π.), Εκδότης: Καραγιάννης Ι. Δημ. & ΣΙΑ ΟΕ.

Καραγιάννης, Ι. (2014). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Παραδείγματα – Εφαρμογές Δ.Α.Π. – Δ.Χ.Π.*. 4η Έκδοση, Καραγιάννη, Αθήνα.

Καραγιώργος, Θ. & Πετρίδης, Α. (2017). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Θεωρία & Πράξη*. Εκδόσεις Αφοί Καραγιάννη Ο.Ε., Θεσσαλονίκη.

Καραντώνης, Ηλ., (1995), Διεθνείς Οικονομικές σχέσεις, Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη .

Καρτάλης, Ν. (2019). *Εισαγωγή στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Εκδόσεις Ερευνητικές Μελέτες και Επιστημονικές Εργασίες.

Δρ Κιόχου Α. Πέτρου – Δρ Παπανικολάου Δ. Γεωργίου, 2001, Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων, τόμος Β , Αθήνα, εκδοτικός οίκος Interbooks.

Κρυστάλλη, Μ. (2014). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα-Μια Πρώτη Προσέγγιση των Σχετικών με τον Κ.Φ.Α.Σ. Διατάξεων*. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.e-forologia.gr /cms/viewContents.aspx?id=168465>, πρόσβαση στις 05-01-2025.

Κυρίτσης Κ. (2005), Ριζικές αλλαγές στην λογιστική με την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων», Ημερησία, Αφιέρωμα στην εκπαίδευση.

Λαζαρίδης Γ., Παπαδόπουλος Δ. (2005), Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Τεύχος Α'.

Μαρκάζος, Κ. (2014). *Τα Νέα Λογιστικά Πρότυπα, οι Βελτιώσεις και οι Κίνδυνοι*. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.euro2day.gr/specials/opinions/article/1269037/tanealogistika-protypa-oi-veltioseis-kai-oi.html>, πρόσβαση στις 05-01-2025.

Μπαλής, Θ.Α. (2000). Σύγχρονη Χρηματοοικονομική Λογιστική, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Ντζανάτος Δ., 2008, Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με Απλά Λόγια και οι Διαφορές τους από τα Ελληνικά, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα .

Παπαδόπουλος Δ., (2013), Επιχειρηματικό Σχέδιο (Business Plan), Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας .

Παπαδόπουλος Δ., (2009), Επιχειρηματικότητα και Επιχειρηματικές Αποφάσεις: διερεύνηση στο πλαίσιο της διεθνούς βιβλιογραφίας και της ελληνικής πραγματικότητας, Εκδόσεις Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Παπαθανασίου Κ. Γ., (2006), Χρήσιμα Συμπεράσματα από την Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα, Εφημερίδα Καθημερινή, Έκδοση 22ας Απριλίου 2006.

Παπακώστα Κ., (2013), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και οι Επιπτώσεις τους στη Χρηματοοικονομική Κρίση, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Παπούλιας Γ., 2001, "Επενδύσεις - Διοίκηση και Ανάλυση", Σύγχρονη Εκδοτική.

Παπούλιας Γ., 1993, "Χρηματοοικονομική Διοίκηση", Γ' έκδοση, Β.Παπούλιας.

Πουρναράκης, Κ., (1996), “Διεθνή Οικονομική”, Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη.

Πομόνης, Ν.Ι., (1998). Λογιστική. Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Πρωτόπαπας Α., Παλάσκας Κ., (2004), Αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τα ΔΛΠ, Ναυτεμπορική.

Ρεπούσης Σπ., 2006, “Χρηματοοικονομική Διοίκηση και Διεθνής Τραπεζική”, Εκδόσεις Σακουλά, Αθήνα.

Σακέλλης Ι., 2007, “Σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο”, Εκδόσεις Κράτση, Αθήνα.

Σακέλλης Εμμ., 2009, Ο πανδέκτης του λογιστή, Λογιστικό – Φορολογικό Δίκαιον & Λογιστική, Τρίτη Έκδοση, Εκδόσεις Ε. Σακέλλη.

Σαραντίδου, Ε. (2016). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. ΔΛΠΠ: Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων*. Πτυχιακή Εργασία, Α.Ε.Ι. Πειραιά, Αθήνα.

Σγουρινάκης, Ν. (2016). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, Ερμηνευτική Προσέγγιση και Παραδείγματα*. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Θεσσαλονίκη.

Σταματόπουλος, Δ., Σταματόπουλος, Π. & Σταματόπουλος, Γ. (2021). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα-Ανάλυση Ερμηνεία*. Δίτομο, Εκδόσεις FORIN – Σταματόπουλος, Αθήνα.

Ιστότοπος ‘TAXHEAVEN’ (2015). *ΠΟΛ.1003/31.12.2014 Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4308/2014 (ΦΕΚ Α’ 251) περί των «Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» - Κωδικοποιημένη*.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1606/2002, για την Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2002).

Αγγλική Βιβλιογραφία

Ahmed, A. S., Neel, M., & Wang, D. (2013). Does mandatory adoption of IFRS improve accounting quality? Preliminary evidence. *Contemporary Accounting Research*, 30(4), 1344-1372.

Allayannis, G., J. Ihrig, and J. Weston, 2001, “Exchange-Rate Hedging: Financial vs. Operational Strategies,” *American Economic Review Papers and Proceedings*, Vol. 91 (2), pp. 391–395.

Allen, S.L., 2003, *Financial Risk Management: A Practitioner’s Guide to Managing Market and Credit Risk*, (Hoboken, New Jersey: Wiley).

Ball, R. (2016). IFRS – 10 years later. *Accounting and Business Research*, 46(5), 545-571.

Bansal, R. and M. Dahlquist, 2000, “The Forward Premium Puzzle: Different Tales from Developed and Emerging Economies,” *Journal of International Economics*, Vol. 51.

Baralexis, S., & Papadakis, N. (2019). The adoption of Greek Accounting Standards: Challenges and implications. *Accounting and Business Research*, 49(4), 450-470.

Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H. (2012). Are IFRS-based and US GAAP-based accounting amounts comparable? *Journal of Accounting and Economics*, 54(1), 68-93.

Barton, T.L., W.G. Shenkir, and P.L. Walker, 2002, “Making Enterprise Risk Management Pay Off: How Leading Companies Implement Risk Management,” (Brookfield, Connecticut: Fei Research Foundation).

Bodnar, G. and G. Gebhardt, 1998, “Derivatives Usage in Risk Management by U.S. and German Non-Financial Firms: A Comparative Survey,” NBER Working Paper No. 6705 (August), (Cambridge, Massachusetts: NBER).

Bodnar, G.M., G. Hayt, R.C. Marston, and C.W. Smithson, 1995, “Wharton Survey of

Derivatives Usage by U.S. Non-Financial Firms,” *Financial Management*, Vol. 24 (2), pp. 104–114.

Brüggemann, U., Hitz, J.-M., & Sellhorn, T. (2013). Intended and unintended consequences of mandatory IFRS adoption: A review of extant evidence and suggestions for future research. *European Accounting Review*, 22(1), 1-37.

Christensen, H. B., & Nikolaev, V. V. (2013). Does fair value accounting for non-financial assets pass the market test? *Review of Accounting Studies*, 18*(3), 734-775.

Chen, H., Tang, Q., Jiang, Y., & Lin, Z. (2010). The role of International Financial Reporting Standards in accounting quality: Evidence from the European Union. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 21(3), 220-278.

Christensen, H. B., Lee, E., Walker, M., & Zeng, C. (2013). Incentives or standards: What determines accounting quality changes around IFRS adoption? *European Accounting Review*, 22(1), 39-77.

Daske, H., Hail, L., Leuz, C., & Verdi, R. (2013). Adopting a label: Heterogeneity in the economic consequences of IFRS adoptions. *Journal of Accounting Research*, 51(3), 495-547.

DeFond, M. L., Hu, X., Hung, M., & Li, S. (2011). The impact of IFRS adoption on foreign mutual fund ownership: The role of comparability. *Journal of Accounting and Economics*, 51(3), 240-258.

De George, E. T., Ferguson, C. B., & Spear, N. A. (2016). How much does IFRS cost? IFRS adoption and audit fees. *The Accounting Review*, 91(3), 859-898.

Florou, A., & Pope, P. F. (2012). Mandatory IFRS adoption and institutional investment decisions. *The Accounting Review*, 87(6), 1993-2025.

Froot, K. and R. Thaler, 1990, “Anomalies: Foreign Exchange,” *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 4 (3), pp. 179–192.

Gassen, J. (2014). The effects of IFRS adoption on the financial reporting quality of European banks. *Accounting and Business Research*, 44(2), 131-157.

Gebhardt, G., Mora, A., & Wagenhofer, A. (2014). Revisiting the fundamentals of comparative accounting research. *Abacus*, 50(4), 469-499.

Jacque, L., 1996, *Management and Control of Foreign Exchange Risk*, (Norwell, Massachusetts: Kluwer Academic Publishers).

Jorion, P., and S.J. Khoury, 1996, *Financial Risk Management: Domestic and International Dimensions*, (Cambridge, Massachusetts: Blackwell Publishers).

Hail, L., Leuz, C., & Wysocki, P. (2010). Global accounting convergence and the potential adoption of IFRS by the United States: *Accounting Horizons*, 24(3), 355-394.

Hakala, J., and U. Wystup, 2002, *Foreign Exchange Risk: Models, Instruments, and Strategies*, (London: Risk Publications).

Holton, G.A., 2003, *Value-at-Risk: Theory and Practice*, (San Diego, California: Academic Press).

Horton, J., Serafeim, G., & Serafeim, I. (2013). Does mandatory IFRS adoption improve the information environment? *Contemporary Accounting Research*, 30(1), 388-423.

Iatridis, G. (2012). IFRS and the quality of financial statement information. *International Review of Financial Analysis*, 21, 193-204.

Irvine, H., & Lucas, N. (2016). The rationale behind the use of fair value accounting: Conceptual or economic reality? **Critical Perspectives on Accounting*, 37*, 13-26.

Kim, J. B., Shi, H., & Zhou, J. (2012). IFRS reporting, firm-specific information flows, and institutional environments: International evidence. *Review of Accounting Studies*, 17(3), 474-517.

Kritzman, M., 1993, “The Optimal Currency Hedging Policy with Biased Forward Rates,”

Lam, J., 2003, *Enterprise Risk Management: From Incentives to Controls*, (Hoboken, New Jersey: Wiley).

Lantto, A.M. (2014). Business Involvement in Accounting: A Case Study of International Financial Reporting Standards Adoption and the Work of Accountants. *European Accounting Review*, 23, 335-356.

Laux, C., & Leuz, C. (2010). Did fair-value accounting contribute to the financial crisis? *Journal of Economic Perspectives*, 24(1), 93-118

Li, S. (2010). Does mandatory adoption of International Financial Reporting Standards in the European Union reduce the cost of equity capital? *The Accounting Review*, 85(2), 607-636.

Longin, F.M., 2001, “Beyond the VaR,” *The Journal of Derivatives*, pp. 36-48 (Summer).

Marrison, C., 2002, *The Fundamentals of Risk Measurement*, (New York: McGraw Hill).

Nikolopoulos, P., & Evaggelinos, K. (2018). Financial reporting under Greek GAAP and IFRS: A comparative analysis. **International Journal of Accounting*, 53*(2), 204-226.

Nobes, C., & Stadler, C. (2015). The qualitative characteristics of financial information, and managers’ accounting decisions: Evidence from IFRS policy changes. *Accounting and Business Research*, 45(5), 572-601.

Papaioannou, M., 2001, “Volatility and Misalignments of EMS and Other Currencies During 1974–1998,” in *European Monetary Union and Capital Markets*, *International Finance Review*, Vol. 2, ed. by J. J. Choi and J. M. Wrase, (Amsterdam: Elsevier), pp. 51–96.

Papaioannou, M., 1989, “The Use of Derivatives Instruments by Multinational Firms: Some Survey Results,” (Bala Cynwood, Pennsylvania: The WEFA Group).

Papaioannou, M., and E.K. Gatzonas, 2002, “Assessing Market and Credit Risk of Country Funds: A Value-at-Risk Analysis,” in *Global Risk Management: Financial, Operational and Insurance Strategies*, International Finance Review, Vol. 3, ed. by J. J. Choi, and M. R. Powers, (Amsterdam: Elsevier), pp. 61–79.

Papalexiou, C. (2017). The impact of IFRS adoption on Greek companies. *European Accounting Review*, 26(1), 125-150.

Pelucio-Grecco, M. C., Geron, C. M., Grecco, G. B., & Lima, J. P. C. (2014). The effect of IFRS on earnings management in Brazilian non-financial public companies. *Emerging Markets Review*, 21, 42-66.

Pope, P. F., & McLeay, S. (2011). The European IFRS experiment: Objectives, research challenges and some early evidence. *Accounting and Business Research*, 41(3), 233-266

Penman, S. H. (2019). Accounting for value: The relevance of financial statement analysis. *Foundations and Trends in Accounting*, 13(2), 103-193.

Shapiro, A.C, 1996, *Multinational Financial Management*, 5th ed. (Hoboken, New Jersey: Wiley).

Tzovas, C. (2020). Accounting for fixed assets under the new Greek Accounting Standards. *Journal of Financial Reporting*, 7(3), 320-345.

Van Deventer, D.R., K. Imai, and M. Mesler, 2004, *Advanced Financial Risk Management: Tools and Techniques for Integrated Credit Risk and Interest Rate Risk Management*, (Hoboken, New Jersey: Wiley).

Whittington, G. (2017). The theory of capital maintenance: A restatement. *Accounting and Business Research*, 47(4), 367-395.

International Accounting Standards Board - IASB (2006). *International Financial Reporting Standards (IFRS): Including International Accounting Standards (IAS) and Interpretations*. Rev Ed edition, International Accounting Standards Committee Foundation.